

PIĄTEK-NIEDZIELA
|20-22|03|2026|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 6,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

12

9 1770137 1912057

ISSN 0137-9127 NR INDEKSU 35076 \ NR 44 (21.63)

**Polmek przykładem
nowoczesnej transformacji
energetycznej |2**

**Zostało betonowe
straszydło |2**

**Ostre starcie
pod biblioteką UWM |3**

**Więć nie może przeproszać
za to, że pracuje |4**

**Cały świat zjechał
do Torunia |22**

TERAZ WSZYSTKO SIĘ ROZSTRZYGNIE

Facebook/Indykpol AZS Olsztyn

KONFLIKT BĘDZIE EWOLUOWAŁ, ZAMIAST WYGASAĆ?

Konflikt na Bliskim Wschodzie coraz wyraźniej przybiera formę długotrwałego starcia. Jego szybkie zakończenie wydaje się mało prawdopodobne. Analizując

rozwój wydarzeń, można odnieść wrażenie, że obecna faza intensywnych działań militarnych to jedynie wstęp do znacznie bardziej rozciągniętego w czasie konfliktu. Wiele wskazuje na to, że w najbliższych tygodniach utrzyma się wysoka intensywność operacji wojskowych, jednak później dojdzie do zmiany ich charakteru. Zamiast otwartej ofensywy coraz większą rolę mogą odgrywać rozproszone działania, oparte na punktowych

uderzeniach i stopniowym osłabianiu przeciwnika. Taki scenariusz, potwierdzany przez część analiz ekspertów, jest dobrze znany z wcześniejszych konfliktów w regionie. Nie bez znaczenia pozostaje również skomplikowany układ sił oraz zaangażowanie pośrednich aktorów, co dodatkowo utrudnia osiągnięcie szybkiego porozumienia. Konflikt może więc przekształcić się w formę wojny o niskiej intensywno-

ści, prowadzonej na wyniszczenie, bez jednoznacznego rozstrzygnięcia. W mojej ocenie najbardziej realnym scenariuszem jest przedłużające się napięcie i brak wyraźnego końca działań w najbliższym czasie. Taki kierunek wydarzeń potwierdzają również specjaliści, którzy podkreślają, że region pozostanie niestabilny, a konflikt będzie ewoluował, zamiast wygasać.

MARCIN KULASEK,
MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA
WYŻSZEGO

POLMEK PRZYKŁADEM NOWOCZESNEJ TRANSFORMACJI ENERGETYCZNEJ

Grupa Polmlek stawia na zieloną transformację. – Te inwestycje mogą być wzorem dla innych – powiedział minister energii Miłosz Motyka, który odwiedził największy z zakładów przedsiębiorstwa, znajdujący się w Lidzbarku Warmińskim. Bez inwestycji w rozwój technologii, obniżania kosztów energii i elastycznych działań produkcyjnych nie ma szans na zdobywanie światowych rynków i poprawę konkurencyjności branży. W odpowiedzi na zmieniające się realia Grupa Polmlek zainicjowała największy program inwestycyjny w swojej historii, zakładający nakłady na poziomie blisko 1,5 miliarda złotych do końca 2026 roku. Zostaną one przeznaczone nie tylko na cyfryzację, automatyzację i robotyzację, ale także zieloną transformację, mającą doprowadzić do energetycznej samowystarczalności poszczególnych zakładów. Zielona transformacja energetyczna to m.in. nowe oczyszczalnie ścieków i zielona energia. Przyświeca temu jeden cel: samodzielne wytwarzanie energii oraz zmniejszenie zużycia zarówno jej, jak i gazu w całej Grupie Polmlek. Przykładem takiego działania

Wizyta ministra energii Miłosza Motyki w Polmlek w Lidzbarku Warmińskim

jest produkcja biogazu z odpadów mleczarskich. W ten sposób powstaje energia, odpady są zagospodarowane, co oznacza całkowitą zeroemisyjność. W zakładzie w Lidzbarku Warmińskim energia elektryczna powstaje również m.in. w bioreaktorze. Funkcjonuje tu także nowoczesna oczyszczalnia ścieków. Podobne rozwiązania wprowadzane są i będą rozwijane m.in. także w Grudziądzu, Końskich, Raciążu, Mazowieckiej Spółce Mleczarskiej w Makowie Mazowieckim, Lacpolu w Piotrkowie Kujawskim oraz w Fortunie w Tymieniach. Ze szczegółami zielonej transformacji Grupy Polmlek zapoznał się, goszcząc w Lidzbarku Warmińskim,

minister energii Miłosz Motyka, który wskazał, że inwestycja w transformację energetyczną może być przykładem dla innych. – Wy po prostu chcecie i możecie. Będziemy się posilkowali waszym przykładem w warstwie edukacyjnej. Będziemy podawali ten przykład transformacji energetycznej. Na poziomie Sejmu i na poziomie rządu, wzorując się na waszych konkretnych praktykach, możemy prawo zmieniać, uszczelniać i poprawiać – stwierdził minister Motyka. – Ten plan inwestycyjny jest budujący. Towarzyszył mu m.in. poseł PSL z Warmii i Mazur Zdzisław Zdrojewski. – Jesteście perłą na Warmii i Mazurach – zwrócił się parlamentarzysta do

Jerzego Boruckiego, współwłaściciela Grupy Polmlek. – Takich zakładów nam brakuje. Obserwuję rolnictwo na przestrzeni 40 lat i widziałem, jak wyglądały mleczarnie 40 lat temu, a jak wyglądają dziś. Jest to skok szokowy. Dlatego wielkie uznanie za to, co robicie. Innowacyjna strategia Polmleku przejawia się nie tylko w transformacji energetycznej, ale także w produkcji. Firma opracowała rewolucyjną recepturę pozyskiwania białka. Produkcja laktoferyny, czyli białka mlecznego o właściwościach antibakteryjnych, przeciwwirusowych, przeciwciepłych, w Lidzbarku Warmińskim będzie przetłumem na światową skalę. **GS**

WODNY ŚWIAT ODPŁYNAŁ, BETONOWE STRASZYDŁO ZOSTAŁO

Restauracja na wodzie, która stanowiła część większego projektu „Wodny świat”, miała być hitem i reklamą Giżycka. Przed laty sprawa odbiła się szerokim echem w całej Polsce, głównie dlatego, że w realizację tego pomysłu zaangażowany był Robert Lewandowski.

Miejska w plaża Giżycku. Tak obecnie prezentuje się restauracja na wodzie

Informacja o tym, że piłkarz kadry narodowej Robert Lewandowski będzie budował restaurację na wodzie w sąsiedztwie mola nad jeziorem Niegocin w Giżycku, obiegła media po sesji Rady Miasta Giżycka w 2017 roku. Sama restauracja miała powstać na gruncie, stanowiącym dno jeziora, którym zarządzają Wody Polskie (umowa na użytkowanie gruntów pokrytych wodami na jeziorze Niegocin została zawarta do sierpnia 2027 roku), ale do normalnego funkcjonowania restauracji niezbędny był kontakt zładem, który w tym miejscu należy do miasta Giżycka. I właśnie to było przedmiotem obrad radnych, którzy opowiedzieli się za wydzierżawieniem inwestorowi fragmentu mola. Projekt „Wodny świat” miał być realizowany z rozmachem. Na wodzie, przy wejściu na giżyckie moło, miała powstać restauracja, w której można byłoby zamówić posiłek z menu bazującego na świeżo złowionych rybach. Inwestorzy planowali zbudować także wielofunkcyjny obiekt, przy którym mogłyby cumować jednostki pływające.

WYDAWCA
GALINDIA
Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b,
10-364
Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl
DYREKTOR BIURA REKLAMY
Agnieszka Weder-Grygielewicz
a.weder@gazetaolsztynska.pl
885 998 201

**ZASTĘPCY REDAKTORA
NACZELNEGO**
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska
wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE
Ania Głazek
internet@gazetaolsztynska.pl
519 839 562

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7b
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

**CENTRALNE
BIURO OGŁOSZEŃ**
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
Ewelina Gulińska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
Elwira Kowalska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Polska Press Sp. z o.o.
Oddział Poligrafia
Drukarnia
w Białymstoku
Ignatki,
ul. Przemysłowa 26
16-001 Kleosin

W ramach projektu miała powstać także Osada Żeglarza, czyli przystań jachtowa, oferująca też liczne atrakcje edukacyjne, oraz Centrum Historii Szlaku Wód Wielkich Jezior Mazurskich. Inwestycja miała być realizowana w Giżycku, Gajewie i okolicach Wilkas.

Za projekt odpowiadało konsorcjum czterech firm, a udziałowcem jednej ze spółek był Robert Lewandowski. Wartość przedsięwzięcia opiewała na ponad 71 milionów złotych, zaś kwota dofinansowania z Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości wynosiła prawie 41 milionów złotych. Jednak wszystko wzięto w tęg, kiedy w 2020 roku Lewandowski wycofał się ze spółki po tym, jak media ujawniły, że jeden z głównych wspólników miał kryminalną przeszłość.

W jednej z biznesowych gazet zamieszczono informacje o prawomocnych wyrokach skazujących udziałowca m.in. za przestępstwa przeciwko mieniu, bezpieczeństwu powszechnemu, wymiarowi sprawiedliwości, wiarygodności dokumentów i obrotowi gospodarczemu. Oświadczenie w tej sprawie rzeczniczki Le-

wandowskiego spowodowało lawinę komentarzy i wzbudziło wątpliwości co do „Wodnym świata”, który korzystając z nazwiska piłkarza celebryty, miał rozślawić miasto. Sześć konsorcjum firm, które miało realizować projekt, poinformował wówczas, że w związku z doniesieniami na temat jednego ze wspólników, które mogły przyczynić się do rozpowszechnienia negatywnego wizerunku inwestycji, realizowanej przy wsparciu PARP, podjęto decyzję o rozwiązaniu umowy o dofinansowanie. Mimo tych zmian inwestycja miała być kontynuowana.

Jeszcze jesienią 2021 roku prace przy budowie zostały wznowione po letniej przerwie. Burmistrz Giżycka Wojciech Karol Iwaszkiewicz mówił wtedy: „Prawdopodobnie w przyszłym sezonie letnim mieszkańcy Giżycka oraz turyści będą mieli okazję skorzystać z usług i menu restauracji na wodzie. Mam nadzieję, że będzie ona kołem zamachowym dla całego biznesu na miejskiej plaży”. Jednak tak się nie stało. Obiekt wciąż jest niedokończony i nie przysparza chluby ani reklamy miastu, a mieszkańcy i turyści wciąż zadają sobie pytanie, dlaczego reprezentacyjne miejsce w Giżycku zostało tak oszpecone.

KT

Niedokończona budowa restauracji na miejskiej plaży

CZARNEK NIE DOJECHAŁ. OSTRE STARCIE POD BIBLIOTEKĄ UWM

Ani Tobiasz Bocheński, ani poseł Przemysław Czarnek nie przyjechali do Olsztyna. Na miejscu pojawił się tylko eurodeputowany Patryk Jaki. Spotkanie od początku miało bardzo ostry przebieg.

Na chodniku przed Biblioteką Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, z lekkim opóźnieniem, bo o godz. 17.15 w czwartek 19 marca, rozpoczęło się spotkanie z cyklu „Zmień nasze zdanie”.

Miało to być wydarzenie z udziałem m.in. europosła Tobiasza Bocheńskiego oraz posła Przemysława Czarnka. Ostatecznie z zapowiadanych gości pojawił się tylko eurodeputowany Patryk Jaki. Towarzyszyło mu kilku posłów PiS.

Wiec, stylizowany na amerykańskie spotkania polityczne, przyciągnął blisko 200 osób. Byli młodzi, byli studenci, było też sporo osób starszych.

Od początku było ostro

Patryk Jaki rozpoczął od mocnej tezy, pytając, co złego zrobił Donald Tusk. Jednak jako pierwszy do mikrofonu podszedł młody student, który od razu zaatakował europosła i jego środowisko.

— Chciałbym zapytać o nową poetykę w polityce... czy w jej ramach nie obraża się pan jako „sraki Jaki”? — mówił student.

Te słowa wywołały poruszenie wśród uczestników. Wielu komentowało to jako przejaw braku kultury. Inni bronili prawa do ostrej, bezpośredniej dyskusji.

Dyskusja szybko weszła na tematy gospodarcze i europejskie. Pojawił się m.in. spór o unijny mechanizm SAFE i koszty zadłużenia.

— Ile ta pożyczka będzie nas kosztowała po spłaceniu? — pytał studenta Jaki. Ten po kilku mi-

Dyskusja zaczęła się bardzo ostro

nutach musiał przyznać, że wyliczenia europosła PiS są prawdziwe, a on się mylił.

Rozmowy trwały blisko półtorej godziny. Nie brakowało kolejnych ostrych wymian zdań. Na spotkanie przyszli nie tylko zwolennicy PiS, ale także jego przeciwnicy.

Przypomnijmy, dlaczego spotkanie odbyło się przed biblioteką, a nie w budynku uczelni.

Sprawdziliśmy to. Z odpowiedzi rzecznika UWM wynika, że organizatorzy zwracali się o udostępnienie przestrzeni uczelni, ale otrzymali odmowę. Jednocześnie chodnik przed biblioteką jest terenem miejskim, więc zgoda uczelni nie była potrzebna.

Podobne sytuacje miały miejsce w innych miastach. We Wrocławiu i Warszawie spotkania odbyły się przed budynkami uczelni. W Kielcach też zapowiedziano je przed uniwersytetem.

Z kolei w Akademii Zamajskiej, w Białymstoku i w Lublinie wydarzenia odbyły się w uczelnianych salach.

Cykl „Zmień nasze zdanie” to objazdowa akcja polityków PiS, inspirowana amerykańskim formatem debat, w którym uczestnicy próbują

„zmienić zdanie” rozmówcy.

W Olsztynie ten format oznaczał jedno — ostre starcie od pierwszych minut.

JAN BERDYCKI

REKLAMA

Royal National Ballet
POTSKHISHVILI
GRUZJA
Dyrekcja: G. POTSKHISHVILI

OLSZTYN 18 IV
FILHARMONIA
godz. 19.00

kup bilecik eBilet.pl bil@tyna.pl

8226otr-a-G

WIEŚ NIE MOŻE PRZEPRASZAĆ ZA TO, ŻE PRACUJE

O opłacalności produkcji, ochronie rolników przed nierówną konkurencją, anonimowości polskiej żywności i sporach o charakter wsi mówi Piotr Cezary Lisiecki, członek Rady Rolnictwa i Obszarów Wiejskich przy Prezydencie RP Karolu Nawrockim.

— Minęło już kilka miesięcy od powołania Rady przy Prezydencie RP. To dobry moment na pierwsze podsumowanie?

— Tak, można już mówić o pierwszym bilansie. Od grudnia minął właściwie kwartał. Trzeba powiedzieć jasno, że przewodniczący Rady Jan Krzysztof Ardanowski narzucił bardzo intensywne tempo pracy. Jak na ciało doradcze, to tempo jest naprawdę duże. Spotykamy się właściwie co dwa tygodnie i omawiamy kolejne problemy polskiego rolnictwa.

— Co po tym pierwszym kwartale najmocniej wybiła się na pierwszy plan?

— Jednym z najbardziej widocznych efektów prac jest projekt prezydenckiej ustawy o ochronie tradycyjnej wsi. To temat bardzo ważny, bo dotyczy narastającego konfliktu między rolnikami a nowymi mieszkańcami wsi.

— Na czym polega ten konflikt?

— Coraz częściej na wiesie sprowadzają się ludzie, którzy chcą ciszy, spokoju i sielanki. Tyle że wieś nie jest letniskiem. To miejsce pracy. Tam jeżdżą traktory, pracują maszyny, wywozi się obornik, słychać psy i czuć gospodarstwo. Tak wygląda normalne życie na wsi.

— Czyli zderzają się dwa wyobrażenia o wsi?

— Dokładnie tak. Do tego dochodzi jeszcze inny mechanizm. Wielu rolników kończy działalność i nie ma następców. Ziemię często kupują inni rolnicy, ale same zabudowania sprzedają się tanio. Trafiają do ludzi, którzy przerabiają je na domki wypoczynkowe albo miejsca sezonowego pobytu. A potem

Piotr Cezary Lisiecki (z prawej) podczas rozmowy z marszałkiem Sejmu Krzysztofem Bosakiem

okazuje się, że obok jest normalne gospodarstwo rolne, które pracuje. I zaczyna się konflikt z sąsiadami.

— Temu właśnie ma służyć nowa ustawa?

— Tak. Trzeba prawnie uregulować status wsi rolniczych i jasno powiedzieć, czym jest wieś, jakie są jej funkcje i czego można się tam spodziewać. To ma chronić rolników przed sytuacją, w której ktoś sprowadza się na wieś, a potem chce zakazać wsi bycia wsią.

— Wspominał pan, że podobne przepisy pojawiły się już za granicą.

— We Francji było o tym głośno. Mówiono nawet o przepisach kogutowych. Tam również zauważono, że tradycyjne odgłosy i zapachy wsi nie mogą być traktowane jak coś nadzwyczajnego. To po prostu element normalnego życia i pracy na terenach wiejskich.

— Ważnym wątkiem waszych prac jest też rozpoznawalność polskiej żywności.

— To jest dziś kluczowa sprawa. W całej Europie wygrywają te produkty, które mają tożsamość: miejsce pochodzenia, historię i jakość. To po prostu pomaga w sprzedaży. Konsument chce wiedzieć, co kupuje. U nas wciąż za mało polskich produktów jest naprawdę rozpoznawalnych. Poza kilkoma wyjątkami nadal zbyt często sprzedajemy żywność bez silnej marki i bez mocnego skojarzenia z miejscem pochodzenia.

— A przecież Warmia i Mazury to region o bardzo wyrazistym charakterze.

— I właśnie to trzeba wykorzystywać. Z zadowoleniem obserwuję, że producenci z naszego regionu coraz częściej mówią o mazurskich serach, mazurskim mleku czy warmińskich specjałach.

To bardzo dobrze, bo jest w tym duża siła marketingowa. Warmia i Mazury kojarzą się ze spokojem, czystą przestrzenią, dobrymi wakacjami. Na polskim rynku to działa. Nadal jednak za mało wiemy, jak ten potencjał przekuć w sukces za granicą.

— W mediach spotecznościowych opowiadał pan o przypadku jajek z Rumunii.

— To bardzo dobry przykład. Moja mama kupiła w Warszawie jajka z polską etykietą, a w środku były jajka z Rumunii. Wskazywał na to nadruk na skorupce — 2RO. Pierwsza cyfra mówi o sposobie chowu, litery o kraju pochodzenia.

— Czy konsument może sam to sprawdzić?

— Oczywiście. Warto patrzeć na oznaczenia. Powiedziałbym też, że jeśli ktoś widzi na półce śnieżnobiałe jajka, to jest spora szansa, że nie pochodzą one z polskiej

hodowli. To nie znaczy, że są gorsze. Po prostu białe kury znoszą białe jaja. W Polsce jednak przyjęło się, że lepiej sprzedają się jaja o brązowej skorupce, dlatego nasi producenci najczęściej hodują właśnie takie rasy niosek.

— Opowiadał pan też ciekawą historię z lat 80., związaną z karmieniem kur.

— To pokazuje, jak bardzo produkcja żywności zależy od wielkiej polityki i gospodarki. Gdy na początku lat 80. Stany Zjednoczone nałożyły embargo na blok wschodni, objęło ono między innymi soję i kukurydzę. Wtedy pojawił się problem z bilansowaniem białka paszowego. W Polsce nie brakowało rzepaku, więc zaczęto szerzej go wykorzystywać. Tyle że zbyt duży udział rzepaku wpaszy powodował rybi posmak jajek. Kto pamięta tamte czasy, ten może kojarzyć ten charakterystyczny smak i zapach po ugotowaniu.

W CAŁEJ EUROPIE WYGRYWAJĄ TE PRODUKTY, KTÓRE MAJĄ TOŻSAMOŚĆ: MIEJSCE POCHODZENIA, HISTORIĘ I JAKOŚĆ. TO PO PROSTU POMAGA W SPRZEDAŻY. KONSUMENT CHCE WIEDZIEĆ, CO KUPUJE. U NAS WCIAŻ ZA MAŁO POLSKICH PRODUKTÓW JEST NAPRAWDĘ ROZPOZNAWALNYCH. POZA KILKOMA WYJĄTKAMI NADAL ZBYT CZĘSTO SPRZEDAJEMY ŻYWNOŚĆ BEZ SILNEJ MARKI I BEZ MOCNEGO SKOJARZENIA Z MIEJSCEM POCHODZENIA — MÓWI PIOTR CEZARY LISIECKI.

— Wróćmy do przyszłości polskiego rolnictwa. Czy małe i średnie gospodarstwa mają jeszcze przed sobą przyszłość?

— Trzeba uczciwie powiedzieć, że trwa proces koncentracji i Polska go nie uniknie. Część małych gospodarstw będzie znikać, bo rolnicy przechodzą na emeryturę albo szukają innego źródła utrzymania. To światowy trend. Ale koncentracja nie może być celem samym w sobie. Widać przecież, że nadmierny gigantyzm też potrafi prowadzić do finansowych problemów i utraty stabilności.

— Czyli nie chodzi o to, żeby wszystko rosta bez końca?

— Właśnie. Chodzi o to, żeby zmiany odbywały się naturalnie, a nie przez finansową katastrofę. Żeby rolnik miał przestrzeń do decyzji: sprzedaży, współpracy, wejścia do spół-

dzielni, stopniowego przekształcania gospodarstwa. Nie może to być brutalne wypychanie ludzi z rynku.

— A co ze specjalizacją? Coraz częściej słychać, że Polska powinna postawić tylko na wybrane kierunki produkcji.

— Specjalizacja może zwiększać rentowność. Widać to choćby w produkcji owoców, warzyw czy żywca. Ale nie zgadzam się z głosami, że Polska powinna odpuścić produkcję zbóż. Własne zboże na chleb i własne surowce paszowe są elementem bezpieczeństwa żywnościowego. Z drugiej strony trzeba uczciwie powiedzieć: z gospodarstwa 20-30-hektarowego, opartego wyłącznie na zbożu, coraz trudniej się dziś utrzymać.

— Co więc jest dla takich gospodarstw szansą?

— Dodatkowe źródło dochodu. Czasem będzie

to agroturystyka, czasem inny rodzaj produkcji, czasem wejście w bardziej intensywny model. Ale równie ważne jest to, by oferować produkt rozpoznawalny, dobry jakościowo, smaczny, taki, po który klient sięgnie nawet wtedy, gdy kosztuje trochę więcej.

— Jakie są dziś największe zagrożenia dla polskiego rolnictwa?

— Największym zagrożeniem jest umowa z Mercosurem i dalsze otwieranie rynku na produkty z Ukrainy. To nie jest problem wyłącznie polskich rolników. To problem całego europejskiego rolnictwa i przetwórstwa. Jeżeli otwieramy rynek na towary wytwarzane bez tych norm, które obowiązują producentów w Unii Europejskiej, to uderzamy w podstawy wspólnej polityki rolnej i w opłacalność produkcji w Europie.

— Dlaczego rolnicy odbierają to aż tak mocno?

— Bo to jest nierówna konkurencja.

Bardzo trudno rywalizować z produktami, które powstają przy użyciu metod albo środków chemicznych zakazanych w Europie albo bez zachowania norm środowiskowych i zasad dobrostanu zwierząt.

W takim układzie europejski rolnik startuje z gorszej pozycji kosztowej i cenowej.

— A jakie szanse powinniśmy dziś wykorzystać?

— Trzeba skończyć z anonimowością polskich produktów. Polski produkt spożywczy musi być rozpoznawalny. Tylko wtedy ma szansę utrzymać się na sklepowej półce i w wyborach konsumenta. Polski rolnik

nie powinien być jedynie dostawcą anonimowego surowca. Powinien być częścią całego łańcucha wartości — razem z przetwórcą, marką i gotowym produktem, który daje wyższą marżę.

— Wieś to nie tylko produkcja, ale też wspólnota i samorządność.

— Zdecydowanie. Wielka Polska zaczyna się w małej gminie. Rolnicy są ważną częścią lokalnej społeczności. Są podatnikami, pracodawcami, ludźmi zakorzenionymi w miejscu. Dlatego powinni mieć swoją reprezentację w samorządach, zwłaszcza na poziomie gminy i sołectwa.

— Zachęca pan rolników do większej obecności w lokalnym życiu?

— Tak, i to bardzo. Namawiam rolników do udziału w życiu lokalnych społeczności. Także po to, by zapobiegać przyszłym konfliktom. Kto nie ro-

zumie pracy rolnika, ten łatwo wszczyną spór o hałas, zapach czy sposób funkcjonowania gospodarstwa. Potrzeba rozmowy, obecności i wpływu na lokalne sprawy.

— W publicznej debacie mieszkańcy wsi bywają też przedstawiani w krzywym zwierciadle. Jak pan na to patrzy?

— Rolnik nie ma żadnego powodu do kompleksów. Nowoczesny polski rolnik jest przedsiębiorcą. Obraca dużym kapitałem, inwestuje ogromne pieniądze, korzysta z nowych technologii, wdraża sztuczną inteligencję i robotyzuje produkcję.

— Czyli wieś nie jest zapóźniona?

— Absolutnie nie. Dziś wieś to nowoczesna produkcja, technologia i przedsiębiorczość. I nie może przepraszać za to, że pracuje.

JAN BERDYCKI

REKLAMA

automotto

Jesteśmy przedstawicielem **Autoryzowanej Sieci Handlowej Polcar**, najdłuższej działającego dystrybutora części samochodowych w Polsce, dzięki czemu na co dzień oferujemy gamę produktów od kilkuset producentów z całego świata.

Kierując się filozofią uczciwego wyboru oferujemy często aż do **5 wariantów** części tego samego zastosowania.

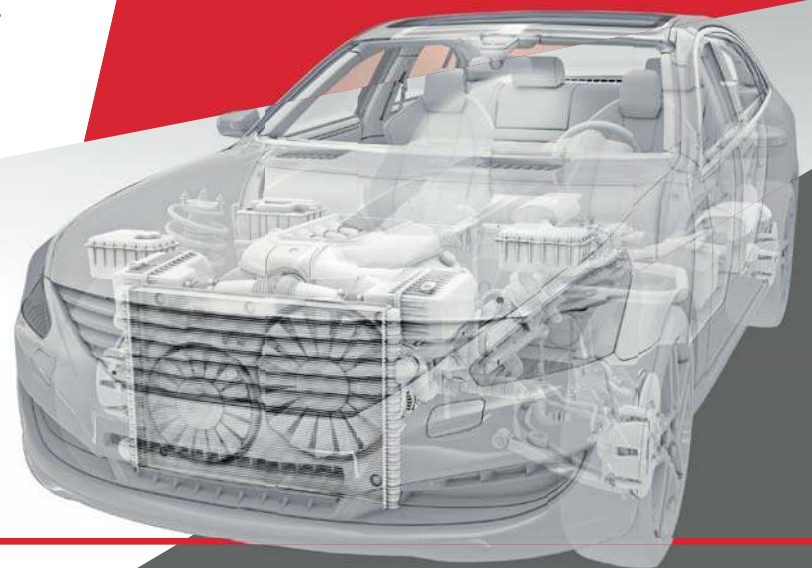
Dzięki unikalnemu **systemowi oznaczeń jakościowych** oferowanego asortymentu umożliwiamy każdemu klientowi świadomy wybór towaru wg. najważniejszych dla niego kryteriów.

Zapraszamy do współpracy warsztaty samochodowe i sklepy motoryzacyjne!

AutoMotto Tel: +48 89 722 29 80
ul. Metalowa 3K, 10-603 Olsztyn E-mail: sprzedaz@auto-motto.pl

JAKOŚĆ
to świadomy wybór

www.automotto.pl

Bo te kamienie nie są zwykle. To są żywe kamienie. A w zasadzie żywe są porastające je niezwykle glony o poetyckiej nazwie *Hildebrandia rivularis* – mówił znany olsztyński przyrodnik prof. Stanisław Czachorowski w Radiu Olsztyn.

Co ważniejsze, to jedyny słodkowodny krasnorost w naszych wodach. Rośliny te znamy, ale z mórz i oceanów. A ten niepozorny gatunek żyje w naszych wodach. Najbardziej znane są krasnorosty z rzeki Krutyni, gdzie stanowią jedną z głównych atrakcji.

„Dawniej wielu turystów zabierało te niezwykle kamienie na pamiątkę, przy okazji niszcząc ten gatunek. Zakazy kierowane do krutynskich flisaków nie skutkowały. Licząc na przypodobanie się niemieckim klientom, z chęcią rozdawali je turystom. Niezbyt chlubny proceder udało się powstrzymać przez wydrukowanie ulotek w języku niemieckim i adresując je do zdyscyplinowanych i praworządnych Niemców. Nie wolno to nie wolno” – wyjaśniał profesor.

Jesteśmy zatem nad Krutynią, której cały szlak kajakowy liczy sobie nieco ponad 100 kilometrów i rozciąga się od wsi Zyndaki do jeziora Beldany. Właściwa rzeka Krutynia liczy jedynie około 26 kilometrów długości i ciągnie się od Jeziora Krutynskiego do Jeziora Gardyńskiego. Za najbardziej malowniczy uchodzi odcinek rzeki w rezerwacie Krutynia. Ale to szczegóły.

„Skala odczuwań w takiej podróży jest ogromna, bo gdy przy słonecznym dniu oddalają się ściany lasów, pogłębiają się drgającymi cieniami, zakręty i zatoczki jeziora błyszczą zdwojonym blaskiem, ptactwo waży się w chmurach wysoko – duża ludzka wzbiera taką opętaną radością, że chciałoby się z kajaka wyskoczyć” – tak opisał spływ Krutynią Melchior Wańkiewicz w „Na tropach Smętka” (1936).

„Znawca Mazur, dr Zweck, w swej monografii Mazur opisuje Krutynię nie tylko jako najpiękniejszy zakątek Mazur, ale całych Prus Wschodnich. Niechaj więc

TA RZĘKA BARWI SIĘ KRWAWYMI PLAMAMI

Najbardziej kultowa rzeka na Mazurach? Przy całym szacunku dla Łyny to oczywiście Krutynia. To szlak kajakowy, który można przepłynąć w całości albo wybrać tylko kilkukilometrowy odcinek. My wybraliśmy się z kamerą na trasę z Krutyni do Ukty.

Krutynia to najstawniejsza w Polsce rzeka z Warmińsko-Mazurskiego

nikt, bawiąc w tych stronach, nie zaniedba odbyć tej wycieczki. Łódź płynie krętą i spokojną rzeką, a ogromne drzewa liściaste, których korony stykają się nad wodą, a gałęzie spadają do rzeki, tworzą wspaniałą altanę nad głowami płynących. Majestatyczną ciszę przerywa jedynie śpiew ptaków i plusk wiosel” – tak z kolei odcinek pomiędzy Jeziorem Krutynskim a Krutynią opisał Mieczysław Orłowicz w swoim przedwojennym „Ilustrowanym przewodniku po Mazurach Pruskich i Warmii”.

Krutynia w języku pruskim to „kręta rzeka”. I taka Krutynia jest w rzeczywistości, ale nawet osobnik mający kontakt wyłącznie z wodą w wannie czy Mazowszanką da tam sobie radę, bo rzeka płynie godnie i dostojnie, rzecz by można, nieśpiesznie.

Jako się rzekło, cały szlak kajakowy liczy 109 kilometrów. Zaczyna się w okolicach Sorkwit i kończy w Rucianem-Nidzie. Po drodze mamy 20 jezior, 8 rzek, 2 kanały, 6 rezerwatów i sporo fajnych miejsc do obejrzenia.

Na początku i końcu szlaku czekają na nas niespodzianki. Na 1,5-kilo-

metrowym odcinku rzeczki Sobiepanka (za Sorkwitami) możemy płynąć z prądem lub pod prąd. Wszystko zależy od tego, czy wiatr wieje od strony jeziora Lampasz, czy od jeziora Kujno. Na końcu w słuzie Guzianka wzniesiemy się z kajakiem o 2,2 metra ponad dotychczasowy poziom wody.

Na szlaku działają wypożyczalnie kajaków. Z reguły można tam zostawić swój samochód i odebrać go w miejscu zakończenia spływu. Firmy organizują też grupowe spływy. Przepłynięcie szlaku od Sorkwit do Rucianego zajmuje 7-8 dni. We wsi Krutyn można też wynająć łódź z flisakiem.

Spływ Krutynią trzeba obowiązkowo uzupełnić zwiedzaniem. W Sorkwitach warto obejrzeć zabytkowy kościół ewangelicki. Później można zajrzeć do Zgonu, wsi zamieszkałej niegdyś przez mormonów, i Wojnowa, wsi założonej przez rosyjskich starowierców.

Kim byli? Staroobrzędowcy to prawosławni Rosjanie, którzy nie przyjęli reformy Cerkwi prawosławnej przeprowadzonej w XVIII wieku. Prześladowani w Rosji schronili się na Suwalszczyźnie, na terytorium Królestwa Polskiego. Tam też popadli w kłopoty, bo religia zakazywała im służby wojskowej. W 1825 roku starowiercom pozwolono osiedlać się w Prusach. Co ciekawe, z miejscowymi Mazurami dogadywali się po polsku, bo nauczyli się go w czasie pobytu na Suwalszczyźnie. Kolejne pokolenia, zachowując wiarę, ulegały już germanizacji.

W 1945 roku podzielili los Mazurów. Część z nich radzieccy żołnierze zabili. Byli w ich oczach podejrzani, bo mówili po rosyjsku. Część wczesnym latem 1945 roku razem z Niemcami i Mazurami wywieziono na Syberię.

Stolicą szlaku jest wieś Krutyn, gdzie mieści się siedziba Mazurskiego Parku Krajobrazowego z Muzeum Przyrodniczym i port krutynskich flisaków wozących turystów łodziami.

We wsi znajduje się wiele zabytkowych, drewnianych chałup, głównie z początku XX wieku. W dawnej stodole z końca XIX wieku mieści się poczta. W latach 1951-1957 w Krutyni mieszkał Karol Małek (1898-1969), mazurski działacz, pisarz, folklorysta, zwany królem Mazurów. W 1963 roku spędził tu wakacje noblista John Steinbeck.

Kolejna wieś na szlaku to Ukta. Odcinek Krutyn – Ukta ma jakieś 15 kilometrów długości i płynie się nim 3-5 godzin. Wieś leży w Puszczy Piskiej. Dzisiaj żyje z turystyki, jej początki związane są jednak z przemysłem, z budową nad Krutynią w połowie XVIII wieku huty szkła. Po jej upadku mieszkańcy utrzymywali się z wyrębu lasów. W 1832 roku do wsi przybyli starowiercy, którzy nadali wsi nazwę Ukta.

Ukta zaczęła się rozwijać, kiedy w 1898 roku dotarła

do niej kolej (linia Ządzbork – Rudeczany, czyli Mragowo – Ruciane). Zwinęli ją i wywieźli do siebie czerwoni Rosjanie w 1945 roku. Na szczęście nie wiedzieli, że cenna rzecz znajduje się w miejscowym kościele z połowy XIX wieku. Zapewne tylko dlatego ocalał pochodzący z XVI wieku obraz „Opłakiwanie Chrystusa”. Dzięki Bogu nie podziurawili też go kulami, bo celowali do figur św. Piotra i św. Pawła, które potem zaginęły. We wsi warto poza świątynią obejrzeć drewniane chałupy z początków XX wieku.

Ukta to jedna z najbardziej znanych mazurskich wsi letniskowych. Nad Krutynią znajduje się m.in. stacja wodna PTTK. Wokolicy jest sporo gospodarstw agroturystycznych.

I to właśnie ten odcinek Krutyn – Ukta zobaczycie na filmie Andrzeja Sprzączaka. Znajdziecie go na kanale „Gazety Olsztyńskiej” (<https://www.youtube.com/@gazetaolsztynska>), w dziale „Warmia i Mazury widziane z góry”. A jak już obejrzyjecie, to zabierajcie się nad rzekę.

Bo, jak powiedział Karol Małek, „kto nie widział Krutyni, ten nie widział Mazur”. **OPRAC. IGOR HRYWNA**

TEUFELS WERDER – TO TAM HARCOWAŁY DIABŁY

Teufels Werder kiedyś było pełne nieczystych mocy, które strzegły zakopanych tam skarbów. Można tam było raz w roku zawrzeć pakt z diabłem. Mieszkał tam też olbrzym, którego przechytrzyli sprytni Mazurzy. No i na koniec pojawił się tam Pan Samochodzik.

Zacznijmy jednak sielankowo:

„Wąską cieśniną wypływa żaglówka na przeogromną płaszczyznę Śniardw. Niewyraźną linią majaczy odległy brzeg, w kilku miejscach horyzont prawie zupełnie zlewa się z wodą albo w ogóle niknie w spowiciu delikatniutkiej mgiełki. Woda opalizuje, polyskuje polami mocno polerowanego srebra. Stado mew przysiadło, znieruchomiało, jakby i je urzekło poranne słońce.

Aż potem, po tym zapatrzeniu i zasluchaniu całej natury lekka fala potoczy się przez wodę z łagodnym szumem, zagrają w jej załamaniach słoneczne refleksy. Płachty żagli wydymają się brzuchato, łodzie zrywają do przodu. Złoto miesza się ze srebrem, jak kosztowna zastawa na błękitnym tle wody.

Zprawa znaczy się mocnym konturem lasów Czarci Wyspa. Dalej brzeg cofa się, aż niknie niemal w 18-kilometrowej przestrzeni wodnej. Po tej stronie prychając, posuwa się biały parowiec pasażerskiej żeglugi”.

Tak poetycko wypłynięcie z Beldan na Śniardwy opisał przed ponad 50 laty Eugeniusz Pauksza w książce „Warmia i Mazury”.

Owa Czarci Wyspa to Czarcia Ostrów (niem. Teufels Werder), który leży dokładnie naprzeciwko wsi Niedźwiedzi Róg, jakieś 15 kilometrów od Pisz z jednej, a Rucianego-Nidy z drugiej strony. A obok jeszcze mamy na dokładkę Wyspę Pajęczą. Leży jakieś 1,5 kilometra od brzegu i ma 350 metrów długość i 200 metrów szerokości.

„O podaniach związanych z Czarcią Wyspą na jeziorze Śniardwy G.Ch. Pisanski w roku 1794 podaje, co następuje: »Pospółstwo w całej tamecznej okolicy utrzymuje, że nazwa wyspy pochodzi od często ukazujących się tam widm. Tamże potrafią przytoczyć niezliczone opowieści i bajki o diabelskich poczwarach, ukazujących się bądź pod postacią lwa, bądź też czarnego psa lub jakąś inną. Sieją one postrach wśród ludzi. Niestety miało zaś często spotykać rybaków, którym rwały

się sieci, ukazywały się im wielkie skarby i opowiadali też tego rodzaju inne historyjki« - pisał Max P. Töppen w swoich „Wierzeniach mazurskich”.

Te legendy wzięły się zapewne stąd, że wyspa niegdyś była miejscem kultu zamieszkujących tu Galindów. Na wyspie znajdowały się usypane przez nich kurhany i znajdowano tam pozostałości po grobach popielnicowych z ludzkimi szczątkami.

Czarci Wyspa posłużyła też za tytuł zbioru „Czarci Ostrów. Wielki zbiór podań ludowych z Mazur”, które zebrał, przełożył i opracował Jerzy Marek Łapo. Znajdują się w nim

trzy opowieści o Czarciu Ostrowie, w tym historia o trzech młodzieńcach, którzy wybrali się tam łódką. Okazało się, że mieszkał tam olbrzym, którego ciało pokryte było „ognistorudymi włosami, a jego straszne oczy błyszczały na zielono”, a zamiast paznokci miał pazury.

Olbrzym uwięził ich w chacie, ci jednak mieli szczęście, bo po dużej ilości zjedzonych ryb bolał go brzuch, na co sprytni Mazurzy znaleźli sposób i tym udobruchali olbrzyma. Jaki? O tym przeczytacie w „Czarciu Ostrowie”.

Wiele lat później Czarcia Ostrów odkrył sam Fryderyk II Wielki, który naka-

Wyspy Czarcia i Pajęcza widziane z Niedźwiedziego Rogu

zał ufortyfikować wyspę, co stało się w latach 1785-1786. W sześciu miejscach urządzono szańce pod armaty, a całość dodatkowo otoczono wałem. Postawiono koszary, spichlerze, piekarnię i pralnię.

Wszystko to uległo ruinacji, kiedy w 1843 roku zapadła decyzja o budowie w Giżycku twierdzy Boyen. Magazyny rozebrano i przeniesiono na teren nowo powstającej budowli. Reszta powoli niszczała. Do dzisiaj pozostały już tylko resztki fundamentów i wały obronne.

W 2004 roku wojewódzki konserwator zabytków w Olsztynie wpisał pozostałości fortu do rejestru zabytków, co niestety nie uchroniło ich od dalszej degradacji.

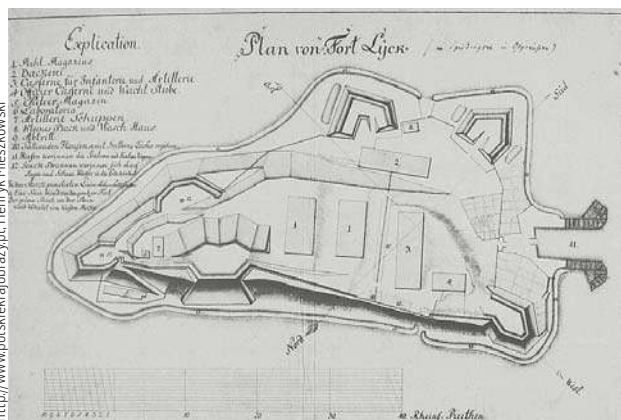
Legendy o skarbach musiały też obić się o uszy Zbigniewowi Nienackiemu, twórcy Pana Samochodzika, który między innymi tam umieścił akcję swojej książki „Pan Samochodzik i Niewidzialni” z 1977 roku. To

historia skarbu, który miała tam ukryć Anna von Dobeneck, a która przed śmiercią wyjawiała swoją tajemnicę i powiedziała wnukowi, gdzie jest ukryty skarb. A walkę o niego musiał Pan Samochodzik stoczyć ze wspomnianymi Niewidzialnymi.

O forcie i legendach słyszeli też zapewne twórca strony Fort Lyck, poświęconej między innymi muzyce dark.

Wyspę dobrze widać z Niedźwiedziego Rogu (Bärenwinkel), choć dla lepszej widoczności nieodzowna jest lornetka lub inny, poprawiający oko sprzęt.

IGOR HRYWNA

Plan fortu Lyck na Czarci Wyspie

PROKURATURA UMORZYŁA ŚLEDZTWO PO ŚMIERCI KAJAKARZY

Prokuratura Rejonowa w Szczytnie umorzyła śledztwo w sprawie tragicznego utonięcia trzech młodych kajakarzy, do którego doszło w nocy z 24 na 25 czerwca ubiegłego roku na Jeziorze Małaszewskim w gminie Jedwabno. Śledczy nie stwierdzili, by do ich śmierci przyczyniły się osoby trzecie.

W domku letniskowym przebywała grupa kilkunastu znajomych z Łodzi, w tym cztery osoby pełnoletnie; pozostali byli niepełnoletni. Wieczorem uczestnicy imprezy spożywali alkohol, a następnie część z nich udała się nad jezioro. Po północy trzej

chłopcy wsiedli do kajaków i wypłynęli na wodę. Gdy po około godzinie nie nawiązali kontaktu, ich koledzy zawiadomili służby ratunkowe.

W poszukiwaniach brali udział policjanci, strażacy i nurkowie. Użyto też dwóch sonarów. Około godziny 2 odnaleziono

jeden kajak, o godzinie 4 drugi, a następnego dnia na głębokości 8 metrów i w odległości 220 metrów od brzegu znaleziono ciała młodych mężczyzn. Nie mieli na sobie kamizelek ratunkowych.

Sekcje zwłok wykazały, że bezpośrednią przyczyną śmierci było utonięcie.

Badania krwi potwierdziły obecność alkoholu we wszystkich trzech przypadkach. Biegły ocenił również stan kajaków: były sprawne, miały jedynie drobne, powierzchniowe rysy i pęknięcia, które nie wpływały na ich stateczność ani właściwości użytkowe.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego prokuratura uznała, że nie ma podstaw do postawienia zarzutów osobom trzecim ani właścicielowi obiektu, na terenie którego znajdowały się kajaki w ogólnie dostępnym miejscu.

– Zgromadzony materiał dowodowy nie dawał pod-

staw do przyjęcia, że ktośkolwiek mógł odpowiadać za narażenie młodych ludzi na niebezpieczeństwo utraty życia – poinformował rzecznik Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Daniel Brodowski.

Postanowienie o umorzeniu śledztwa jest nieprawomocne.

PAP/RED.

CZYTAJ WIĘCEJ NA WWW.GAZETAOLSZTYŃSKA.PL/OSOLOWOSC

Nasi laureaci tytułu OSOLOWOŚĆ ROKU 2025 wystąpią na gali w Zamku Królewskim i kartach albumu

Uroczysta gala plebiscytu Osobowość Roku 2025 odbędzie się w miejscu o wyjątkowym znaczeniu dla polskiej historii i kultury - w Zamku Królewskim w Warszawie. Wybór miejsca odzwierciedla prestiżowy charakter akcji.

Zamek Królewski od stuleci jest miejscem ważnych wydarzeń historycznych, państwowych i kulturalnych. Jego wnętrza były świadkami decyzji o znaczeniu ogólnokrajowym, debat i spotkań wykraczających poza bieżący moment. - Właśnie w takim miejscu spotkają się ludzie, którzy działają w swoich małych odczynach - miastach, miasteczkach i wsiach - często wcześniej bez dużego rozgłosu, ale z realnym wpływem na otoczenie - mówi Daria Jankiewicz-Kaczmarek, która odpowiada za akcję Osobowość Roku w całej Polsce.

Plebiscyt organizują dzienniki regionalne oraz serwisy internetowe wydawnictwa Polska Press, a jego celem jest wyróżnienie tych osób, które w minionym roku wykazały się szczególną aktywnością społeczną, zawodową, kulturalną czy charytatywną. Często są to ludzie znani wcześniej przede wszystkim lokalnym społecznościom, a dzięki akcji może ich poznać cały kraj!

Symboliczny moment

Każde województwo ma już wybranych swoich laureatów tytułów Osobowość Roku w sześciu plebiscytowych kategoriach (Osobowości z naszego województwa prezentujemy obok). Na zaproszenie organizatorów spotkają się w największej, najpiękniejszej sali Zamku Królewskiego, a kulminacyjnym momentem gali będzie wręczenie im prestiżowych nagród. Dla wielu to nie tylko wyróżnienie, ale też chwila refleksji nad drogą, którą przeszli i wysiłkiem, często rozłożonym na lata.

Akcja jest docenieniem ich dotychczasowej historii, ale jej

sens zaczyna się znacznie wcześniej - w codziennej pracy, w podejmowanych decyzjach, wyrzeczeniach i odpowiedzialności. Nic więc dziwnego, że uroczystość w Warszawie staje się dla laureatów symbolicznym momentem zatrzymania i docenienia wysiłku, codziennej pracy oraz pasji, która zmienia świat.

Przed nami ogólnopolski finał

Ogólnopolski finał głosowania i plebiscytu Osobowość Roku 2025 odbędzie się już niedługo, bo 26 marca. To właśnie wtedy poznamy nazwiska laureatów prestiżowych tytułów, którzy odbiorą nagrody i przeżyją niezapomniane chwile podczas gali w pięknych wnętrzach Zamku Królewskiego. - Gala będzie nie tylko zwieńczeniem edycji plebiscytu, ale także spotkaniem ludzi, których łączy pasja i przekonanie, że warto działać, niezależnie od skali przedsięwzięcia - dodaje Daria Jankiewicz-Kaczmarek.

A redakcyjnym podsumowaniem jest wyjątkowy album

Od początku idea plebiscytu było uhonorowanie zaszczyt-

nymi tytułami Osobowość Roku, ale także pokazanie tego, czym się zajmują lokalni bohaterowie. Bo plebiscyt to wspólna opowieść o ludziach właśnie, dlatego po każdej edycji powstaje również specjalny album, który dokumentuje dokonania laureatów.

Ten album to opowieść o działaniach, decyzjach i wpływie, jaki wywierają na otoczenie laureaci tytułu Osobowość Roku.

Wydawnictwo łączy słowa i fotografie. Tradycyjnie znajdują się w nim sylwetki zwycięzców z całego kraju, którzy w każdej kategorii plebiscytu zajęli miejsca na podium.

Za koncepcję graficzną albumu odpowiada Tomasz Bocheński - ceniony grafik i laureat wielu nagród branżowych. Jego wizja sprawia, że każdy detal, od układu stron po warstwę wizualną, podkreśla rangę wyróżnienia i wyjątkowość laureatów. Dla laureatów znalezienie się w albumie to zarówno wyróżnienie, jak też osobista pamiątka. Wiele Osobowości Roku podkreślało, że album stał się dla nich symbolem uznania. Mówią, że to książka, do której się wraca i pokazuje z dumą, na przykład wnukom.

KULTURA

KAROLINA NOWOTCZYŃSKA
dyrektor Elbląskiej Orkiestry Kameralnej, Elbląg

Nominacja za kierowanie Elbląską Orkiestrą Kameralną i rozwijanie oferty koncertowej miasta w 2025 roku, w tym skuteczne zabieganie o środki na programy artystyczne oraz współpracę z uznanymi muzykami.

DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNA I CHARYTATYWNA

EMILIA WRZOCHALSKA
dyrektor Centrum Integracji Społecznej FAMA, Szczytno

Nominacja za zaangażowanie na rzecz innych ludzi. Pomoc w rozwiązywaniu problemów dotyczących wykluczenia społecznego, jak również osobistych osób potrzebujących. Za poświęcenie i okazane serce.

BIZNES I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MARIUSZ ŻUK
właściciel sklepu z obuwem Para Mi, Olsztyn

Nominacja za profesjonalnie prowadzone sklepy z obuwem.

POLITYKA, SAMORZĄDNOŚĆ I SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

KRZYSZTOF HARMACIŃSKI
wójt, Iława

Nominacja za skuteczne zarządzanie jedną z największych gmin wiejskich w regionie, trzymanie pieczy nad inwestycjami drogowymi, edukacją i ofertą społeczną sołectw, a także za inne działania zapewniające mieszkańcom stabilność życia.

NAUKA

DR HAB. MICHAŁ BORACZYŃSKI,
wykładowca Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn

Nominacja za badanie związków między stanem odżywienia, procesem zapalnym a wzorami żywienia pacjentów onkologicznych oraz za analizowanie wpływu czynników żywieniowych i stylu życia na przebieg niedrobnokomórkowego raka płuca.

INNOWACJE/NOWE TECHNOLOGIE

DR INŻ. ANETA CHMIELEWSKA
wykładowca Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn

Nominacja za realizowanie nowatorskich badań nad analizą cech nieruchomości i ich wpływem na wycenę rynkową.

Oto fachowcy, bez których nie działa codzienność. Poprosiliśmy, by opowiedzieli trochę o swojej pracy

Za nami dwa tygodnie głosowania w plebiscybie MISTRZOWIE BUDOWNICTWA 2026. Jego uczestników prezentujemy zarówno na łamach gazety, jak też w internecie.

Są takie zawody, o których przypominamy sobie dopiero wtedy, gdy wykańczamy mieszkanie albo coś przestaje działać. Na przykład kiedy woda nie płynie tak, jak powinna, kiedy coś zaczyna przeciekać albo nagle gaśnie światło. W takich momentach bardzo szybko okazuje się, że to, co na co dzień wydaje się oczywiste, wcale takie nie jest, bo za tą „oczywistością” stoi czyjaś wiedza, doświadczenie

i konkretna praca. Że trzeba być fachowcem, by usunąć poważną usterkę.

Hydraulicy i elektrycy to ta grupa fachowców, których obecność łatwo przeoczyć, dopóki wszystko działa. Efekty ich pracy są ukryte w ścianach, pod podłogą czy za zabudową. Nie są na pierwszym planie, jak w przypadku elementów wykończenia wnętrza czy wyposażenia mieszkania. A jednak to właśnie oni odpowiadają za to, co w domu najważniejsze: komfort, bezpieczeństwo i codzienną wygodę życia.

Ich praca wymaga nie tylko wiedzy technicznej, ale też doświadczenia, wyczucia i umiejętności szybkiego reagowania. Bo w tym fachu rzadko wszystko

idzie książkowo. Każde zlecenie to inna historia, inny dom, inni ludzie i często zupełnie nieprzewidywalne sytuacje.

- Właśnie dlatego w ramach plebiscytu Mistrzowie Budownictwa chcemy pokazać te zawody trochę inaczej: nie przez pryzmat samych usług, ale ludzi, którzy je wykonują. Z ich perspektywy, ich słowami. Z ich codziennością, którą znają najlepiej - mówi Katarzyna Borek, która opiekuje się akcją od strony redakcyjnej.

Poprosiliśmy hydraulików i elektryków o podzielenie się krótkimi historiami ze swojej pracy - tymi, które zapamiętali, które ich rozbawiły, zaskoczyły albo po prostu zostały z nimi na dłużej. Zapytaliśmy ich też

o to, co w tej pracy daje im satysfakcję i co ich, jako fachowców, wyróżnia. Te historie znajdziecie w dzisiejszym wydaniu gazety, a wkrótce również na naszej stronie internetowej.

Z tych odpowiedzi wyłania się obraz pracy, która rzadko jest rutynowa. To zawód oparty na doświadczeniu, ale też na kontakcie z ludźmi - ich oczekiwaniami, czasem stresem, a czasem zwykłą, domową codziennością. I choć efekty tej pracy często pozostają niewidoczne, to ich brak widać natychmiast. To właśnie z takich autentycznych historii fachowców najlepiej widać, jak wygląda ten zawód naprawdę, od kuchni.

Każde zlecenie to ważne wyzwanie i doświadczenie

Paweł Rudnicki,
Instal-Tech, Iłowo-Osada

Nominowanym do tytułu Elektryk Roku w plebiscybie Mistrzowie Budownictwa 2026 jest Paweł Rudnicki, który swoją pracę traktuje jak pasję.

Od dziecka fascynował Go świat przewodów i instalacji. - Od najmłodszych lat ciągnęło mnie do kabelków, zawsze coś podłączałem, łączyłem. To po prostu pasja od lat - wspomina. Ta ciekawość szybko przerodziła się w świadomy wybór zawodu, który dziś traktuje nie tylko jako pracę, ale także źródło satysfakcji. Jak sam mówi, jeśli robi się to, co się lubi, dzień mija przyjemnie i bez poczucia obowiązku.

Zapytany o jakieś wyjątkowe chwile związane z pracą, które zostały w Jego pamięci

na długo, nie wskazuje jednej konkretnej sytuacji. - Jest bardzo dużo takich chwil, trudno tak po prostu wybrać jedną z sytuacji - przyznaje. Każde zlecenie przynosi nowe wyzwania i doświadczenia, które budują Jego umiejętności.

W pracy stawia przede wszystkim na dokładność i porządek. Choć każdy fachowiec ma swoje przyzwyczajenia, on szczególnie dba o estetykę i organizację miejsca pracy, wierząc, że to klucz do solidnie wykonanej instalacji i bezpieczeństwa klientów. Podkreśla również, że w jego zawodzie nie ma miejsca na pośpiech, bo liczy się precyzja i odpowiedzialność. Dzięki temu zyskuje zaufanie klientów i satysfakcję z dobrze wykonanej pracy, a to bardzo ważne.

W pracy towarzyszy Mu zawsze dobra muzyka

Leszek Mańk,
Aquamank, Trelkowo

- Do pracy podchodzę tak, jakbym to robił dla siebie, a jeżeli ja jestem zadowolony z wykonania to klient tym bardziej - mówi.

Od młodych lat interesowały Go różnego rodzaju prace techniczne i naprawy. Lubił majsterkować, rozkręcać urządzenia i sprawdzać, jak coś działa. Z czasem coraz częściej pomagał przy drobnych pracach instalacyjnych i właśnie wtedy pojawiło się zainteresowanie hydrauliką. - Z biegiem czasu przekonałem się, że jest to zawód, w którym cały czas można się czegoś uczyć. Instalacje się zmieniają, pojawiają się nowe technologie i materiały, więc trzeba być na bieżąco. To sprawia, że ta praca nie jest monotonna - podkreśla

nominowany do tytułu Hydraulik Roku.

Dziś pan Leszek może powiedzieć, że był to dobry wybór. Ten zawód daje Mu dużą satysfakcję, szczególnie wtedy, gdy po rozwiązaniu problemu widzi ulgę i zadowolenie klientów. Swoją pracę stara się wykonywać zawsze dokładnie i estetycznie. Dla Niego sprawność instalacji jest na równi z wyglądem. Serce instalacji, czyli kotłownia, to powinno być miejsce, w którym chce się przebywać tak jak w pozostałej części domu. Co Go wyróżnia? - Z zamiłowania jestem melomanem, czyli zawsze przy mnie można posłuchać dobrej muzyki. Gatunki mi najbliższe to rock progresywny, metal progresywny, jazz i wiele, wiele innych - mówi.

MISTRZOWIE BUDOWNICTWA

LIDERZY RANKINGÓW

Oto lista uczestników plebiscytu, którzy od początku głosowania do czwartku, do godz. 10 zdobyli najwięcej głosów wśród liderów z miast i powiatów oraz lista liderów głosowania w kategoriach wojewódzkich.

HYDRAULIK ROKU

1. **Rafał Dąbrowski**, Hydrotech Usługi Hydrauliczne, Iława
2. **Radosław Zawistowski**, Usługi Hydrauliczno-Gazowe, Olsztyn
3. **Leszek Mańk**, Aquamank, Trelkowo

ELEKTRYK ROKU

1. **Paweł Wiśniewski**, Pablo Elektro, Wardęgowo
2. **Paweł Rudnicki**, Instal-Tech, Iłowo-Osada
3. **Zbigniew Złak**, ZC Instal-Serwis, Ostróda

BUDOWLANIEC ROKU

1. **Karol Wysocki**, Usługi Remontowe Karol Wysocki, Gajewo
2. **Aleksandra Gładzińska**, Gładzińska Usługi ogólnobudowlane, Elbląg
3. **Tomasz Jankowski**, Zakład usług budowlanych Tomasz Jankowski, Goldap

PROJEKTANT/ARCHITEKT ROKU

1. **Cezary Sowiński**, Studio Architektury Cezary Sowiński, Bartąg
2. **Paulina Łasoń**, LS Build&Project Paulina Łasoń, Morąg
3. **Sandra Maculewicz**, Sandroom Architektura wnętrz, Olsztyn

GEODETA ROKU

1. **Dariusz Sobiech**, Darek Usługi Geodezyjne, Olsztyn
2. **Piotr Wesółowski**, MIEDZA Usługi Geodezyjne, Olsztyn
3. **Mariusz Wilamowski**, Geotronika, Olsztyn

STOLARZ ROKU

1. **Tomasz Tyrawski**, Pracownia Mebli sp. z o.o., Olsztyn
2. **Rafał Zysk**, Wood Bau Stolarstwo i Budowa domów drewnianych Rafał Zysk, Mrągowo
3. **Jacek Stepnowski**, JACKS meble, Barczewo

SZEF FIRMY REMONTOWO-BUDOWLANEJ ROKU

1. **Paweł Wywigacz**, WIG-BUD Paweł Wywigacz, Mrągowo
2. **Rafał Tański**, Ravnolit, Nidzica
3. **Piotr Bartoszek**, PIECZAR Wykończenia wnętrz i Usługi budowlane, Kętrzyn

FIRMA REMONTOWO-BUDOWLANA ROKU

1. **Constructor**, Elk, Mickiewicza 15
2. **PIECZAR Wykończenia wnętrz i Usługi budowlane**, Kętrzyn, Wyspiańskiego 1 lok. 9
3. **LS Build&Project Paulina Łasoń**, Morąg, Ogrodowa 17

Sprawdź aktualne wyniki i głosuj na:
www.gazetaolsztynska.pl/mistrzowie-budownictwa

POLITYCZNI LIDERZY KOMENTUJĄ

W naszym cotygodniowym cyklu polityczni liderzy z Warmii i Mazur komentują wydarzenia mijającego tygodnia bądź odnoszą się do kwestii, które uznają za wartę społecznej uwagi. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść poniższych komentarzy.

Urszula PASŁAWSKA,
postanka
(Polskie Stronnictwo
Ludowe)

Są kolejne miliony na bezpieczeństwo na drogach Warmii i Mazur.

Zatoka autobusowa przy ruchliwej trasie, nowe chodniki, ścieżki rowerowe – po mojej interwencji Ministerstwo Infrastruktury przeznaczyło na ten cel dodatkowe 5,1 mln zł. Decyzję ogłosił wiceminister infrastruktury Stanisław Bukowiec.

Inwestycje zaczną się w tym roku w trzech powiatach. W powiecie szczycieńskim, w gminie Jedwabno, na odcinku Narty – Warchały powstaną droga dla pieszych i rowerzystów oraz dojście do przystanków autobusowych. W powiecie olsztyńskim, w gminie Olsztynek, w Swaderkach powstaną chodnik, przystanki autobusowe oraz oświetlenie przejść dla pieszych, a w samym Olsztynku, przy trasie DK58, chodnik (nastąpi też przebudowa zjazdów

oraz kolidującej infrastruktury). W powiecie węgorzewskim, we wsi Pozezdrze ruszy budowa zatoki autobusowej i drogi dla pieszych.

Bezpieczeństwo zaczyna się od drogi do szkoły i przejścia przez jezdnię. Konsekwentnie działam w sprawach, o załatwienie których proszą mnie mieszkańcy. Już w lutym Ministerstwo Infrastruktury przekazało ponad 10 mln zł na inwestycje w bezpieczeństwo w powiatach olsztyńskim i szczycieńskim. Teraz mamy kolejne środki i kontynuację działań.

Wszystkie projekty uzyskały pozytywną ocenę merytoryczną i będą finansowane z Krajowego Funduszu Drogowego oraz budżetu państwa.

Marcin KULASEK,
minister nauki
i szkolnictwa wyższego
(Nowa Lewica)

Zamieniamy plany w konkretne inwestycje – tak dziś mogę podsumować działania Minister-

stwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dzięki skutecznej współpracy rządu z Bankiem Gospodarstwa Krajowego znacząco zwiększamy wsparcie dla mieszkalnictwa studentckiego, odpowiadając na realne potrzeby młodych ludzi.

Dziesięć procent środków z Funduszu Dopłat może być przeznaczonych na rozwój akademików. Oznacza to do 80 procent dofinansowania inwestycji, a w przypadku zabytkowych obiektów nawet do 90 procent. Program już funkcjonuje i cieszy się dużym zainteresowaniem uczelni – złożono 14 wniosków o łącznej wartości blisko 464 milionów złotych.

Środki te pozwolą na realizację konkretnych projektów: siedmiu modernizacji o wartości około 166 milionów złotych, czterech nowych akademików za około 235 milionów złotych oraz trzech remontów o wartości około 63 milionów złotych. To realna poprawa warunków życia studentów i doktorantów, a także zwiększenie liczby miejsc w akademikach.

W obliczu rosnących kosztów najmu takie działania są konieczne. Co istotne, finansowanie tych inwestycji pochodzi spoza budżetu na naukę, dzięki czemu nie ograniczamy środków przeznaczonych na badania i rozwój.

Jerzy SZMIT,
prezes Fundacji
im. Piotr Poleskiego
(Prawo i Sprawiedliwość)

W dawnych czasach uniwersytety były miejscem poszukiwania prawdy, ścierania się poglądów, fermentu intelektualnego. To napędzało naukę, rozwój, budowało siłę narodów i cywilizacji. Totalne dyktatury zawsze podejrzliwie patrzyły i patrzają na uniwersytety. Są potencjalnym źródłem kłopotów, gdy zacznie się dyskusja, konfrontacja poglądów, debata.

Dzisiaj żyjemy ponoć w najbardziej rozwiniętym społeczeństwie, a na dodatek rządzą nami najbardziej światli ośmiogwiazdkowi przywódcy. Pełni pseudoliberalnych frazesów plotą, że człowiek musi się wyzwolić i żyć pełnią życia, bez żadnych ograniczeń.

Pięknie, dlaczego zatem Uniwersytet Warmińsko-Mazurski zamyka drzwi przed ludźmi, którzy chcą przedstawić swoją ocenę naszej rzeczywistości

społecznej i w otwartej rozmowie podjąć dyskusję. Rektor odmówił reprezentantom narodu, posłom do Parlamentu Europejskiego udostępnienia sali. Nie można, stwierdził, bo to polityka. Polityka, czyli co?

Czy rozmowa na tematy polityczne jest w Polsce zakazana? A może jest zakazana w Olsztynie, na UWM, uchwałą senatu uczelni? Jeżeli tak, to proszę o numer druku i kiedy została podjęta.

Wszyscy jednak wiedzą, o co chodzi, uchwały nie trzeba. Na UWM mogą wiecować, bawić się tygodniami, koczować do woli jedynie ośmiogwiazdkowcy. Nawet wbrew prawu można dla nich kawałek plaży płotem zagrozić. No, ale jaka to polityka? Przecież występujący w głównych rolach Tusk, Trzaskowski, Sikorski, Giertych, Grodzki, Nitras (co opiliowywał katolików) to żadni politycy, co najwyżej politykierzy, a w sumie nie wiadomo kto.

Trzy lata temu do rektora UWM zwrócili się organizatorzy Letniej Akademii Schumana, aby to spotkanie młodzieży z całej Polski zorganizować w Kortowie. Rektor nawet nie chciał rozmawiać. Spotkanie się odbyło, ale pod Olsztynem.

No cóż, Rektorze, wystarczy jedno słowo: wstyd.

Piotr LISIECKI
(Konfederacja
/Ruch Narodowy)

Gotówka to wolność. Szwajcarzy to rozumieją.

W Szwajcarii przeprowadzono referendum, w którym wyborcy zaakceptowali zmianę konstytucji, która gwarantuje obywatelom dostępność gotówki (69 procent poparcia). Celem przepisu jest ochrona fizycznego pieniądza przed rosnącą dominacją elektronicznych płatności. Przeciwny Szwajcar przechowyje w domu równowartość niemal 10,7 tysiąca dolarów w gotówce. Jest to więcej niż w jakiegokolwiek innej gospodarce objętej badaniami Banku Rozrachunków Międzynarodowych.

W dobie ograniczania płatności gotówkowych i próbach wprowadzenia cyfrowego pieniądza są państwa, gdzie konstytucyjnie zapewnia się obywatelom możliwość płatności gotówkowych. To krok w bardzo dobrym kierunku zapewniający Szwajcarom tak ważną rzecz jak prawo i dostępność do tradycyjnych środków płatności. Gotówka to wolność, niezależność i prywatność. Warto nią zawalczyć.

ORWELL W BRUKSELI

Przyszłotygodniowa sesja Parlamentu Europejskiego w Brukseli to tzw. minisjesja. Inaczej niż ta w Strasburgu,

która trwa cztery dni (od poniedziałku do czwartku), ta brukselska składa się tylko z dwóch (środa i czwartek). Zaczyna się po południu jednego dnia i kończy wczesnym popołudniem następnego. Omawiany będzie na niej dwudniowy szczyt Unii Europejskiej, który ma miejsce w ten czwartek i piątek. Głównym tematem merytorycznym sesji PE stanie się „Bezpieczeństwo energetyczne, niezależność energetyczna i dostawy energii w wymiarze geopolitycznym. Zapewnienie stabilności rynku i przystępnej cenowo energii przemysłowi i obywatelom”. Wielokrotnie krytykowałem instytucje Unii Europejskiej m.in. za oderwanie od tego, czym żyją przeciętni obywatele krajów członkowskich UE, jednak tym razem debata ta będzie oczywistą odpowiedzią na wojnę w Zatoce Perskiej i to wszystko, co jest rezultatem ataku USA i Izraela na Islamską Republikę Iranu. Kolejne dwie debaty odniosą się do wyzwań stricte gospo-

darczych. Pierwsza z nich dotyczy „Zakresu gwarantowania depozytów, wykorzystywania funduszy systemów gwarancji depozytów, współpracy transgranicznej oraz przejrzystości”. Natomiast druga mówi o „Środkach wczesnej interwencji, warunkach uruchomienia procedury restrukturyzacji, uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji”. Proszę wybaczyć bardzo techniczny język i powtórze-

nia, ale nazwa sprawozdań (raportów), a co za tym idzie – europarlamentarnych debat z nimi związanych to jako żywo gestia PE, a nie mojej wyobraźni... Osobna debata, być może najbardziej spektakularna z nich, ma być poświęcona, tu oficjalny tytuł, „Zwalczaniu korupcji”. Jakże charakterystyczne, że owe korekty „Konwencji w sprawie zwalczania korupcji urzędników wspólnot europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej”

nakładają, uwaga, dużo ostrzejsze wymogi na administrację państw narodowych niż... administrację unijnych instytucji i agencji! Jednym słowem parlament w Brukseli i Strasburgu wcieli w życie sytuację z „Folwarku zwierzęcego” George’a Orwella, gdzie jak wiadomo, wszystkie zwierzęta były równe, ale świnie były równiejsze! Oznacza to, że Unia stawia dużo ostrzejsze wymagania państwom członkowskim niż sobie samej...
RYSZARD CZARNECKI

20-26 marca 2026

dodatek
TELEWIZYJNY DO TVP I GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

21:40 **Oppenheimer**
POLSAT
Biograficzny, dramat, sensacyjny, USA, Wielka Brytania, 2023

Ten film to historia triumfu i tragedii genialnego fizyka J. Roberta Oppenheima. Opowiada o roli tego amerykańskiego naukowca w opracowaniu bomby atomowej, która pomogła zakończyć II wojnę światową, i jego żarliwej działalności na rzecz ograniczenia rozprzestrzenienia się broni jądrowej z obawy, że wyścig zbrojeń nuklearnych może zniszczyć świat. Widzimy jego życie od czasów uniwersyteckich do powojennych i narodzin Zimnej Wojny, gdy został uwikłany w polityczne machinacje i oskarżany przez amerykański rząd i służby o powiązania z ruchem komunistycznym oraz działalność szpiegowską.

Piątek

22:35 **Różyczka**
TVP 1
Dramat, Pol., 2011

Opowieść zainspirowana prawdziwymi wydarzeniami (m.in. historią Pawła Jasienicy i jego związku z Zofią O'Bretenny, drugą żoną, która po latach okazała się być donoszącą na niego agentką SB). Niebezpieczna gra uczuć między cenionym pisarzem, jego piękną młodą żoną oraz jej kochankiem, rozgrywająca się w burzliwych latach 60.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 01:05

Wtorek

20:00 **Zbrodnia i kara**
TVP KULTURA
Teatr Telewizji, 1987

Premiera „Zbrodni i kary” w reżyserii Andrzeja Wajdy odbyła się w Starym Teatrze w Krakowie 5 października 1984 roku. Zanim przedstawienie zostało zarejestrowane na potrzeby Teatru Telewizji, wzbudziło szeroki odzew na całym świecie. Z zachwytem przyjmowano zwłaszcza wspaniałą „pojedynkę” aktorski dwóch Jerzycy: Radziwiłowicza i Stuhra. Andrzej Wajda, adaptując powieść Dostojewskiego, okroił ją niemal wyłącznie do rozmów między protagonistami, będących w rzeczywistości pasjonującą rozgrywką psychologiczną.

Sobota

22:05 **Uprowadzona**
TV PULS
Akcja, Francja, USA, 2008

Bryan (Liam Neeson) jest emerytowanym agentem. Odszedł z CIA, aby spędzić więcej czasu ze swoją córką, która jest dla niego całym światem. Kim (Maggie Grace) mieszka w Kalifornii ze swoją matką Lenore (Famke Janssen) i bogatym ojcem Stuartem. Bryan daje się przekonać córce, by puścić ją wraz z koleżanką same do Paryża. Dziewczyny wyjeżdżają a na miejscu dzielą taksówkę z nieznanym. To niefortunne spotkanie skutkuje porwaniem dziewczyn przez albański gang handlarzy ludźmi. Bryan będzie musiał wykorzystać wszystkie swoje umiejętności agenta, aby odnaleźć i uratować córkę...

Środa

00:50 **Dwóch gniewnych ludzi**
POLSAT
Komedia, USA, 2003

Niezwykle spokojny biznesmen Dave Buznik (Adam Sandler) w wyniku nieszczęśliwego splotu wypadków zostaje uznany za agresywnego psychopata. Dave zostaje oskarżony o atak na stewardesę, podczas podróży samolotem i skierowany przez sąd na terapię do doktora Buddy'ego Rydella (Jack Nicholson), która ma mu pomóc w kontrolowaniu napadów złości. Okazuje się jednak, że ekscentryczny doktor stosuje bardzo niekonwencjonalne metody leczenia, które wplątują Dave'a w kolejne tarapaty.

Niedziela

17:25 **Pamiętnik**
TVN 7
Melodramat, USA, 2004

Siedemnastoletnia Allie Hamilton (Rachel McAdams) przyjechała na wakacje do Seabrook w Karolinie Północnej. Poznała Noaha Calhouna (Ryan Gosling) i od tego momentu życie obojga diametralnie się zmieniło. Choć wkrótce rozdzieliła ich zdecydowana postawa matki Allie, która nie akceptowała chłopaka z klasy robotniczej, a także wybuch II wojny światowej, młodzi kochankowie wciąż o sobie myśleli. Jednak gdy Noah wrócił z frontu, Allie była już zaręczona. Minęło kilkadziesiąt lat. W domu spokojnej starości mężczyzna czyta wyblakły pamiętnik kobiecie chorej na Alzheimera.

Czwartek

23:45 **Zimna wojna**
TVP KULTURA
Dramat, Wielka Brytania, Polska, Franc., 2018

Akcja filmu rozpoczyna się w zniszczonej, powojennej Polsce, a potem przenosi do największych europejskich miast. Trwają przesłuchania do ludowego zespołu „Mazurek”. Jedną z kandydatek jest uroczą Zula, która swoim wdziękiem i talentem przykuwa uwagę kompozytora Wiktora. Między młodą, prostolinijną dziewczyną z prowincji a znanym artystą nawiązuje się płomienny romans. Za jego namową Zula decyduje się na wyjazd z komunistycznej Polski. Ale życie na obczyźnie też nie jest łatwe różami...
INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 20:00

PIĄTEK • 20 marca

TVP 1	TVP 2
06:20 Akacja 38 - serial, 2018	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.	05:30 M jak miłość - serial obyczajowy
08:00 Serwis Info; Pogoda Info	06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - rozmowa
08:20 Zaraz wracam - serial, 2026	06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
08:50 Ranczo - serial kom., 2015	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny
09:45 Komisarz Alex - serial krym.	11:40 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
10:40 Ojciec Mateusz - serial	12:10 Wstęp Wolny - felieton
11:30 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny	12:30 Koło fortuny - teleturniej
12:00 Serwis Info	13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
12:10 Agrobiznes; Agropogoda	14:05 Va Banque - teleturniej
12:35 Magazyn Rolniczy	14:35 Na sygnale - serial fabularny
12:55 Natura w Jedynce - Borneo - cudowna dżungla - dok., Franc., 2024	15:05 La Promesa - serial
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.	
15:00 Serwis Info	
15:15 Reporterzy - magazyn	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	
16:05 Dziedzictwo - serial	
17:00 Teleexpress	
17:20 Pogoda	

17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

17:55 Klan - telenowela, Polska

18:20 Zaraz wracam - serial, 2026

18:55 Akacja 38 - serial, 2018

19:30 Program inform. 19.30

19:55 Pytanie dnia - rozmowa

20:10 Sport; Pogoda

20:30 Głina. Nowy rozdział - serial krym., Polska, 2025

21:30 Sekielski wieczorową porą - talk-show

22:35 Różyczka - dramat, Polska, 2011

00:40 Wojna zastępcza - serial

01:40 Wyrok na Franciszka Kłosa - wojenny, Pol., 2000

03:25 Sekielski wieczorową porą 04:20 Wykrywacz kłamstw - mag.

04:40 Pytanie dnia - rozmowa

05:00 Reporterzy - magazyn

05:10 Oko na świat - magazyn

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny

05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny

11:25 Kuchenne rewolucje - Dzisiaj zostaniemy zaproszeni do restauracji „Cuda wianki” w Krakowie oraz pizzerii „Pizzalover” w Lublinie.

13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy

15:45 Młode gliny - program kryminalny

16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

17:55 Detektywi - program kryminalny

19:00 Fakty

19:30 Sport

19:40 Pogoda

19:50 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Bliźniak - film, USA, Chiny, 2019. Elitarny zabójca zostaje zaatakowany przez młodego mężczyznę, który potrafi przewidzieć każdy jego ruch.

22:40 W nieskończoność - film, USA, 2021

00:50 Kuba Wojewódzki - talk-show

02:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

03:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA

04:00 Uwaga! - program interwencyjny

04:15 Ej, Star! - program poradnikowy

04:50 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień

08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy

11:30 Gliniarze - Mężczyzna zostaje zastrzelony tuż przed swoim domem. Jego trafiona rykoszetem partnerka trafia do szpitala w ciężkim stanie, jest w śpiączce. Zabójca strzelał z samochodu byłej dziewczyny denata.

14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:15 Pogoda

16:20 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

07:00 Tamte lata, tamte dni - Krystyna Janda - magazyn

07:40 Prezydenckie siedziby - dokument, Polska, 2015

08:20 Wydarzenia aktualne

09:00 Pan wzywał, Milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988

10:00 Siedmiu wspaniałych najeźdźców - western, USA, 1972

11:50 Portrety - Franz Kafka - dokument, Austria, 2018

12:55 Kulturalni - magazyn

13:50 Ogłoszenie matrymonialne - obycz., Polska, 1972

14:55 Retro kino - Paryżanka - dram., USA, 1923

16:35 Irena Kwiatkowska - widowisko kameralne, 1996

17:20 Popis mistrzowskiej Ireny Kwiatkowskiej - 1994

18:30 Kolekcja - Ryszard Winiarski - felieton

18:50 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Johnny Cash - dok., Wlk. Bryt., 2018

19:25 Video Killed the Radio Star - Kevin Godley, Wlk. Bryt., 2009

20:00 Anatomia morderstwa - dramat sądowy, USA, 1959

22:55 Tygodnik Kulturalny - magazyn

23:50 Przygody Sherlocka Holmesa - serial, Wlk. Bryt., 1984

00:55 Pan Tadeusz - dram. historyczny, Polska, Franc., 1999

03:45 Noc krótkich filmów - Ptak na półwyspie - anim., Franc., Jap., 2022

04:15 Kino nocne - Ziarno fotografii - film TVP, 1983

05:20 Porozmawiajmy szczerze - Jan Englert - rozmowa

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial kryminalny

08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny

10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy

12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy

13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy

14:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

16:00 Ranczo - serial komediowy

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

20:00 Gunner - akcja, USA, 2024. Były pułkownik i weteran sił specjalnych Lee Gunner (Luke Hemsworth) zabiera swoich dwóch synów na wyprawę kempingową. Prypadkowo natrafiają na nielegalną operację narkotykową...

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los

05:55 Szkoła - Siołdomklastka Dominika Graboś robi wszystko, żeby jej mama nie wyjechała za granicę do pracy. Jest przekonana, że...

08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy

11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny

14:00 Detektywi - program kryminalny

15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

17:00 Zapisane w gwiazdach - parodokument

18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.

19:00 Idź na całość - program rozrywkowy

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji

07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok.

08:55 Policjantki i Policjanci - serial parodok.

10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

11:55 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny

12:50 Trudne sprawy - program obyczajowy

15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej

18:00 Policjantki i Policjanci - serial parodok.

20:00 A na deser...

20:05 Diamentowa afera - sens., USA, Niemcy, 1999

22:05 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy

00:05 STOP Drogówka - serial policyjny

01:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show

02:10 Hardkorowy Lombard

02:40 Interwencja - magazyn reporterów

02:55 Śmierć na 1000 sposobów

03:25 Lubię disco!

04:25 Top 10 - Lista Przebojów

05:30 Telezakupy

09:35 Św. na każdy dzień

09:45 Jestem mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Rozmowy niedok.

11:25 Głos Polski

11:35 Artystyczna dusza

12:00 Anioł Pański

12:03 Inf. dnia

12:20 Głos serca

13:05 Canillitas

13:30 Msza św.

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa do Boga

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Natura

16:25 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie

16:40 Zniewolenie 16:55 40 dni ze św. Franciszkiem

17:00 Droga Krzyżowa

17:30 Łączy Nas Historia

17:55 VI Tydzień modlitwy o ochronę życia

18:00 Anioł Pański

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte

18:30 Warto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśląc Ojczyznę

21:00 Apel Jasnog.

21:20 Informacje dnia

SOBOTA • 21 marca

TVP 1

05:45 Tacy byliśmy Jak budowaliśmy... - reportaż
06:20 Balans bieli - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:40 Rok w ogrodzie; Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:55 Ranczo - serial kom., 2015
09:55 Komisarz Alex - serial krym.
10:55 Ojciec Mateusz - serial
11:50 Gwiazdy w południe - Porwana przez Komanczów - western, USA, 1960
13:15 Las Kolorów - Góry Tenasserim - dok., Hiszp., 2024
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
15:00 Sanatorium miłości - reality show
16:05 Dziedzictwo - serial

TVP 2

05:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:25 Super Gary. Gotuj z Bosacką! - Poleski
12:10 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
12:45 Dobre strony - Natalia Przybysz i Damian Kocur - rep.
13:05 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne
16:20 Na dobre i na złe - serial obycz., 2026

17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Ojciec Mateusz - serial krym.
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Komisarz Alex - serial krym.
21:25 Hit na sobotę - Protektor - akcja, USA, 2012
23:10 Rambo: Ostatnia krew - akcja, USA, 2019
01:05 Różyczka - dram., Polska, 2011
03:10 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
04:05 Pył - dok., Polska, 2023
04:50 Sprawdzamy - magazyn

17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024
18:05 Słowo na niedzielę - rozmowa
18:15 Lekkoatletyka - Halowe Mistrzostwa Świata w Toruniu
20:00 Rodzinka.pl - serial komediowy
20:30 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
22:50 Gabi Drzewiecka zaprasza - magazyn muzyczny
23:45 Kino relaks - Cwaniaki z Hollywood - kom., USA, 2020
01:40 Uwięzieni w raju - fab., Niemcy, 2017
03:25 Akacja 38 - serial

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Dzisiaj Magda Gessler zaprasza nas do „Restauracji pod Orzechem” na obrzeżach Bytomia.
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska
13:25 Ella zaklęta - film, Irlandia, Wlk. Bryt., USA, 2004
15:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:45 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Vikersund
19:15 Fakty
19:40 Pogoda

19:45 Mam talent - program rozrywkowy
21:45 Cudowny chłopak - film, USA, Hong Kong, Kanada, 2017. Urodzony z licznymi deformacjami twarzy 10-letni Augie, dotąd uczył się w domu pod okiem mamy. Teraz jednak zaczyna 5 klasę w normalnej szkole, ma nadzieję, że koledzy potraktują go jak zwykłego chłopca.
00:05 Obecność II - horror, USA, 2016
02:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:00 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy kulinarny
11:30 Ewa gotuje - program kulinarny
12:00 Rolniczy - serial dokument.
13:00 Karate Kid 2 - sens., USA, 1986. Pan Miyagi (Pat Morita) wraz ze uczniem Danielem (Ralph Macchio) wyrusza w podróż do Okinawy, by odwiedzić swojego umierającego ojca.
15:30 Ninja vs Ninja - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gużyły
19:30 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf

21:55 Szybcy i wściekli 7 - sens., USA, China, Jap., 2015. Brian O'Conner (Paul Walker) i reszta załogi myśleli, że porzucili kryminalne życie. Ale teraz Deckard Shaw (Jason Statham) z kempi zabija członków ekipy jeden po drugim.
00:55 Predator: Prey - sens., USA, 2022. Młoda kobieta z indiańskiego plemienia stanie do walki przeciw drapieżcy z kosmosu z zaawansowanym technicznie arsenałem.
03:05 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Teleshopy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Weiser - dram. psych., Polska, Niemcy, Dania, 2000
07:55 Ogłoszenie matrymonialne - obycz., Polska, 1972
09:00 Wydarzenie aktualne
09:40 Informacje kulturalne - magazyn
10:10 Co nam w duszy gra - Nie bójmy się wiosny - prog. rozrywkowy, 2000
11:10 Kolekcja - Ryszard Winiarski - felieton
11:30 Dokument tygodnia - Giganci sztuki - dok., Niemcy, 2021
12:35 Z biegiem lat, z biegiem dni - Kraków, 1901 - serial, 1980
13:50 Cztery pory tańca - koncert, Franc., 2025
14:45 Wydarzenie aktualne
15:20 Ella Fitzgerald: Tylko jedna z tych rzeczy - dok., Wlk. Bryt., 2019

17:00 Tamte lata, tamte dni - Małgorzata Hajewska - magazyn
17:40 Retro kino - Paryżanka - dram., USA, 1923
19:20 Dzień z życia artysty - Jan Kanty Pawluśkiewicz - magazyn
20:00 Człowiek, który sprzedał swoją skórę - dram., Szwecja, 2020
22:00 Ella Fitzgerald: Live At Montreux - Wlk. Bryt., 1969
23:20 Wieczór kinomana - Anatomia morderstwa - dram., USA, 1959
02:10 Dobry tytuł - magazyn literacki
02:50 Kino nocne - Sześć roku - kom., Hiszp., 2021
05:00 Cztery pory tańca - koncert, Franc., 2025

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - Policjantom udaje się schwytać seryjnego zabójcę, Hendrika Larsena...
09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
09:35 Wojciech Cejrowski. Bosco - Meksyk, Paragwaj - Tym razem Wojciech Cejrowski odwiedzi m.in. najważniejsze zabytki Majów, plantację kukurydzy oraz prawdziwy odpust na meksykańskiej prowincji. Skosztuje także wyjątkowej yerby i opowie o tym jak wyrabia się naczynia do jej picia.
10:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 Mówię wam - talk-show
12:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program kryminalny
15:40 The Floor - teleturniej

20:00 Rambo 3 - akcja, USA, 1988. Dawny dowódca i przyjaciel Johna Rambo wyrusza z tajną misją do Afganistanu. Wkrótce nadchodzi wiadomość, że został on pojmany i uwięziony w radzieckiej bazie wojskowej.
22:05 Uprawdzona - akcja, Franc., USA, 2008
23:55 21 mostów - akcja, USA, 2019. Detektyw z nowojorskiej policji Andre Davis zostaje wyznaczony do aresztowania dwóch niebezpiecznych zabójców.
02:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
02:25 Menu na miarę - program kulinarny
04:50 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:00 Szkoła - Zusa Szarek nie depiluje nóg. Koleżanki z klasy są tym burzone. Chcą zmusić licealistkę, by pozylała się włosów i zabierają jej spodnie.
06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
06:55 Bugs Bunny Builders - animacja
07:10 Duma: Podróż do domu - przygod., USA, 2005. Film opowiada przygodę o nierozważnej sile przyjaźni pomiędzy gaperem Duma i nieustraszoną młodą dziewczyną o imieniu Xan...
09:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 Mówię wam - talk-show
12:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program kryminalny
15:40 The Floor - teleturniej

16:55 Wakacje w krzywym zwierciadle - kom., USA, 1983
19:00 Idź na całość - program rozrywkowy
20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniseria, USA, N. Zel., Kan., N. Zel., Węgry, 2022. Prawie 5000 lat po otrzymaniu mocy starożytnych bogów Black Adam zostaje uwolniony z ziemskiego grobowca. Teraz jest gotów wymierzyć współczesnemu światu osobiście pojmaną sprawiedliwość.
01:35 Blade: Mroczna trójca - horror, USA, 2004
03:55 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
09:05 JesteśmyDadzi - program edukacyjny
09:30 A na deser...
09:35 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
09:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
12:55 Quest - sens., USA, 1996
14:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
02:05 STOP Drogówka - serial policyjny
03:15 Interwencja - magazyn reporterów
03:25 Lubię disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Teleshopy TV Okazje

09:00 Stella
10:00 Inf. dnia
10:15 Retrospekcja
10:35 Słowo życia
10:40 Polski Punkt Wzniecia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Warto zauważyć...
12:50 Natura
Obiektujemy
13:10 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza św.
14:30 Przegląd Tyg., "Niedziela"
14:35 Słowo życia
14:40 Św. na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 Dzielnia niewiasta
15:15 Mateczniki
Polskość
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Inf. dnia
16:10 Historia PL
17:00 Z Parlamentu Europ.
17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedłok
19:25 40 dni ze św. Franciszkiem
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc
Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.

TV Trwam

09:00 Stella
10:00 Inf. dnia
10:15 Retrospekcja
10:35 Słowo życia
10:40 Polski Punkt Wzniecia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Warto zauważyć...
12:50 Natura
Obiektujemy
13:10 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza św.
14:30 Przegląd Tyg., "Niedziela"
14:35 Słowo życia
14:40 Św. na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 Dzielnia niewiasta
15:15 Mateczniki
Polskość
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Inf. dnia
16:10 Historia PL
17:00 Z Parlamentu Europ.
17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedłok
19:25 40 dni ze św. Franciszkiem
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc
Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.

NIEDZIELA • 22 marca

TVP 1

05:25 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień - magazyn
08:30 Życie po Sanatorium miłości - reportaż
08:55 Zmiennicy - serial, 1986
10:05 Ojciec Mateusz - serial
11:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Nowe życie - Amelia - rep.
13:05 Serengeti - dok., Wlk. Bryt., 2023
14:10 Dom - serial, 1982
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Daję słowo - Maciej Orłowski - Andrzej Krzywy - talk-show

TVP 2

04:40 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2026
06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn. W odcinku: styl wypowiedzi Przemysława Czarnka
11:50 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne

18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:05 Sport; Pogoda
20:25 Wojna zastępcza - serial
21:25 Sanatorium miłości - reality show
22:15 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton
22:20 Życie po Sanatorium miłości - reportaż
22:45 Smaki miłości - obycz., USA, 2007
00:40 Protektor - akcja, USA, 2012
02:25 Rambo: Ostatnia krew - akcja, USA, 2019
04:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
05:00 Król Karol III - dok., Wlk. Bryt., 2023
05:55 Sprawdzamy - magazyn

16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
17:15 Lekkoatletyka - Halowe Mistrzostwa Świata w Toruniu
21:20 Kwiatki Polskie duże - widowisko publicystyczne, 2026
22:20 Gwiazdy w akcji - Gorący pościg - komedia, USA, 2015. Policjantka Rose otrzymuje od przełożonego tajne zadanie. Ma wspierać agenta Jacksona podczas eskortowania do sądu świadka koronnego...
24:00 Krucjata - Znak bliźniąt - serial krym., Polska, 2024
01:00 Cwaniaki z Hollywood - komedia, USA, 2020
02:55 Prezent - fabularny, Polska, 2004

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Bitwa o gości - program rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy. W nowym sezonie swojego programu Marcin Prokop odwiedza Alaskę, Hawaje i Portoryko. To najdalsze krańce Stanów Zjednoczonych, nie tylko w sensie geograficznym.
12:35 Co za tydzień - program rozrywkowy
13:10 Mam talent - program rozrywkowy
15:10 Kraina cudów - film, USA, Hiszp., 2019. Młoda June niespodziewanie odkrywa nieprawdopodobne, ukryte w lesie wesołe miasteczko...

16:55 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Vikersund
19:20 Fakty
19:45 Pogoda
19:50 The Traitors. Zdraycy - reality show
21:35 Piłkarski poker - film, Polska, 1988
23:45 Wesele - obycz., Polska, 2021. Wesele jakich wiele, jednak pod pozorem dobrej zabawy kryje się gorzka prawda o nas.
02:30 Superwizjer - magazyn reporterów
03:05 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:05 Uwaga! - program interwencyjny
04:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA

POLSAT

06:00 Nowy dzień - pasmo, które idealnie pasuje do porannej kawy.
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
12:00 Hotel Transylwania 3 - anim., USA, Korea Południowa, 2018. Paka Draka wybierze się na ekskluzywny wakacje. Będą podróżować luksusowymi potworkami statkiem.
14:05 Must Be The Music - program muzyczny
16:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Sport
19:25 Pogoda
19:35 Państwo w Państwie - program interwencyjny

19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy
22:45 Ojostwo - obycz., USA, 2021. Ojciec samotnie wychowuje swoją córeczkę po nieoczekiwanej śmierci swojej żony, która zmarła dzień po narodzinach ich dziecka. Pierwsze miesiące opieki nad niemowlęciem są trudne...
01:05 Być jak Kazimierz Deyna - kom., Polska, 2012
03:10 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:20 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleshopy TV Okazje

TVP Kultura

06:10 35 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '98
07:10 Rozmowy (nie)wygodne - Krzysztof Zalewski
07:50 Bajnutki - Chłopiec z odkurzaczem - widowisko
08:00 Liturgia prawosławna w Fastach
09:05 Przyszań nad Biblią - program religijny
09:25 Paryska 27 - dokument, Polska, 2026
10:05 Piotrus i Wilk - anim., Wlk. Bryt., 2023
10:50 Pan wyzwał, Milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988
11:55 Dokument tygodnia - Giganci sztuki - dok., Niemcy, 2021
13:00 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
13:40 Ogłoszenie matrymonialne - obycz., Polska, 1972
14:45 Siedmiu wspaniałych nadzieжда - western, USA, 1972

16:35 Dobry tytuł - magazyn literacki
17:15 Niedziela... Natalią Kukulską - reportaż; widowisko muzyczne
20:00 Dziewczyna z perłą - obycz., Wlk. Bryt., Leks., 2004
21:50 Kulturalni - magazyn
22:45 Więcej niż fikcja - Michel Gondry - zrob to sam - dok., Franc., 2023
00:20 Noc krótkich filmów - Rondo - Uśmiech - Widzę otchłań - filmy anim.
00:55 Ella Fitzgerald: Live At Montreux - 1969, Wlk. Bryt., 1969
02:15 Człowiek, który sprzedał swoją skórę - dramat, Szwecja, 2020
04:15 Niedziela... Natalią Kukulską

TV Puls

06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
06:40 Kobra - oddział specjalny - Turecki biznesmen Naas zostaje zamordowany na autostradzie. Jego śmierć powoduje trudności finansowe rodziny Semira.
08:50 Ranczo - serial komediowy
13:50 Był sobie pies - familijny, USA, Indie, 2017. Pies odkrywa sens swojego istnienia, obserwując ludzi. Przez pięćdziesiąt lat odradza się w różnych wcieleniach jako różne rasy i trafia do kolejnych właścicieli.
15:55 Był sobie pies 2 - familijny, China, Indie, Hongkong, USA, 2019.
18:20 Taxi 2 - kom., Franc., 2000. Japoński minister obrony kraju odwiedza Francję. Zostaje porwany przez ludzi pracujących dla yakusa, mafii z Japonii.

20:00 Uprawdzona 2 - akcja, Franc., USA, Turcja, Niemcy, 2012. Emerytowany agent CIA Bryan Mills (Liam Neeson) zaprasza swoją nastoletnią córkę Kim (Maggie Grace) i byłą żonę Lenore (Famke Janssen), na kilka dni do Stambułu, gdzie obecnie pracuje. Tymczasem przywódca albańskich handlarzy ludźmi...
21:55 Atomic Blonde - akcja, USA, 2017
00:05 Bez twarzy - akcja, USA, 1997
03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
03:40 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - Licealistka z 3b, Sabina Kopacka jest zaręczona z Michałem Dawidziukiem. Dziewczyna zaczyna sobie jednak uświadamiać, że nie jest gotowa, żeby spędzić z nim całe życie...
06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
06:55 Bugs Bunny Builders - animacja
07:25 Kosmiczny mecz - film rodzinny, USA, 1996
09:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:10 Detektywi - program kryminalny. 12 godzin Detektywi razem z policją poszukują 18-letka, uprawdzanego z firmy jego ojca. Rozpoczyna się wyścig z czasem...
16:10 The Floor - teleturniej
17:25 Pamiętnik - melodramat, USA, 2004

20:00 Batman - przygod., USA, 2022. Dwa lata przemierzania ulic zaprowadziły Bruce'a Wayne'a głęboko w cień Gotham City. Samotny strażnik stał się jedynym ucieleśnieniem zemsty wśród swoich współobywateli.
23:40 Dobry chłopiec - making of
23:55 Inwazja - SF, USA, Australia, 2007. Psychiatra stanu Washington, wydelegowana do zbadania nieznannej epidemii odkrywa, że jej źródło nie pochodzi z naszej planety.
02:05 Small World - sens., Polska, 2021
04:25 Fachowcy - program paradokumentalny

TV 4

06:00 Samochody, które podbiły świat
06:55 Oto Ameryka XXL - życie bez umiaru - dok., Franc., 2024
08:05 Ewa gotuje - program kulinarny
08:35 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
10:40 Robin Hood: księża złodziei - sens., USA, 1991
13:40 Diamentowa afera - sens., USA, Niemcy, 1999
15:40 Czesy ostateczne: Pozostawieni - sens., Kan., USA, 2014
17:55 Uroczysko - serial kryminalny
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto
00:00 STOP Drogówka

PONIEDZIAŁEK • 23 marca

TVP 1

06:25 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:25 Zaraz wracam - serial, 2026
09:05 Ranczo - serial kom., 2015
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:50 Serengetti - dok., Wlk. Bryt., 2023
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:25 Rodzina (nie od) święta - Jak, będąc w małżeństwie, przeżywać przyjaźnie z osobami przeciwnej płci? - magazyn
06:55 Dla nieszyjących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
07:30 Pytanie na śniadanie
11:40 Dla nieszyjących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:15 Kolekcja - Tadeusz Kantor - felieton
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:05 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:55 Klan - telenowela, Polska
18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Teatr Telewizji - Rewizor - spektakl teatralny, 1977
22:30 Balans bieli - magazyn
23:15 Tętno 3 - dok., Polska, 2024
00:25 Zwerbowana miłość - dram., Polska, 2009
02:05 Porwana przez Komanców - western, USA, 1960
03:25 Ogród - dok., Polska, 2021
04:10 Raport specjalny - mag.
04:55 Wykrywacz kłamstw - magazyn
05:15 Pytanie dnia - rozmowa
05:40 Reporterzy - magazyn
05:50 Oko na świat - magazyn

17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
19:55 Przepis dnia
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - 20:55 M jak miłość - serial, 2026
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:55 Na przekór losowi - wojenny, Włochy, 2023
23:55 Judy - fab., Wlk. Bryt., 2019
02:05 Instykt - serial krym., Polska, 2011
02:55 Akacja 38 - serial
03:50 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:35 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Bitwa o gości - program rozrywkowy
22:40 Jack Reacher: Nigdy nie wracaj - film, USA, Chiny, 2016. Gdy następczyni Jack Reachera w armii, major Susan Turner zostaje niesłusznie oskarżona o zdradę, pragnący udowodnić jej niewinność Reacher odkrywa, że...
01:05 Bliźniak - film, USA, Chiny, 2019
03:30 Co za tydzień - program rozrywkowy
04:05 Uwaga! - program interwencyjny
04:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - serial parodokumentalny
14:40 Dłaczego ja? - serial parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:45 Pogoda

19:55 Milionerzy - teleturniej
20:30 Farma - reality show
21:40 Mega hit - Oppenheimer - sens., USA, Wlk. Bryt., 2023. Ten film to historia triumfu i tragedii genialnego fizyka J. Roberta Oppenheima. Opowiada o roli tego amerykańskiego naukowca w opracowaniu bomby atomowej, która pomogła zakończyć II wojnę światową. Widzimy jego życie od czasów uniwersyteckich do powojennych i narodzin Zimnej Wojny.
01:20 Mumia - sens., horror, USA, Chiny, Jap., 2017
03:45 Ewa gotuje - program kulinarny
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleszkapy TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki
07:10 Od ucha do ucha - Mój dziadek się schował - Ryś w mieście - Kajak
07:40 Piękno wykute w stali - dokument, Polska, 2015
08:25 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:15 Młyn i krzyż - kostium., Polska, Szwecja, 2010
12:00 Ella Fitzgerald: Tylko jedna z tych rzeczy - dok., Wlk. Bryt., 2019
13:35 Skutki noszenia kapelusza w maju - obycz., Polska, 1995
15:10 Dobre strony - Sarsa i Pablopavo - reportaż
15:25 Tamte lata, tamte dni - Małgorzata Hajewska
16:05 Profesor na drodze - film TVP, 1973
17:15 Pogranicze w ogniu - serial, 1991

18:25 Tygodnik Kulturalny - magazyn
19:20 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Nauzki Leonarda - serial dok., Wlk. Bryt., 2015
20:00 Poniedziałek z Bondem - Diamenty są wieczne - sens., Wlk. Bryt., 1971
22:10 Porozumiewajmy się - Jacek Fedorowicz
22:50 Dziewczyna z perłą - obyczajowy, Wlk. Bryt., Leks., 2004
00:40 Dzień z życia artysty - Jan Kanty Pawluskiewicz - magazyn
01:20 Samowolka - dramat, obycz., Polska, 1993
02:35 Więcej niż fikcja - Michel Gondry - dok., Franc., 2023
04:15 Kulturalni - magazyn

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Gangster przechodzi operację plastyczną, ale ktoś kradnie zdjęcia „przed” i „po”. Pielęgniarka, która asystowała przy zabiegu, zostaje zamordowana.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Ben i Semir tropią Olive'a Quinna, który wykorzystywał hipnozę i iluzję aby okradać hotelowe sejfy. Złodziej nie był świadomy, że w kasetce znajdował się cenny dysk twardy.
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny
16:00 Ranczo - serial komediowy

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
20:00 Eskort - akcja, USA, 201. Agent specjalny elitarniej jednostki i weteran amerykańskiej piechoty morskiej James Silva (Mark Wahlberg), wspomagany przez grupę taktyczną, eskortuje na pokład samolotu Li Noora. Trasa nie należy do najłatwiejszych...
22:00 Gunner - akcja, USA, 2024
00:05 Polowanie na łowcę - thriller, USA, 2013
02:10 Dzielnica strachu - serial
03:10 Menu na miarę - program kulinarny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:25 Menu na miarę - serial
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Kasia Strońska z ósmej klasy okłamuje koleżanki, że jej mama pracuje w modnym butik w Londynie. W rzeczywistości mama Kasi opiekuje się starszymi osobami w ośrodku spokojnej starości.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
17:00 Zapisane w gwiazdach - program parodokumentalny

18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Godzina zemsty - sens., USA, 1999. Kradzież gotówki, zaplanowana przez dwóch złodziei nie należała do trudnych zadań. Gdy nadchodzi czas podziwu gotówki...
23:15 Kac Vegas III - kom., USA, 2013
01:25 Skok na głęboką wodę - reality show
02:30 Mówię wam - talk-show
03:40 Fachowcy - program parodokumentalny
04:20 Dorota was urządzi - program lifestyle'owy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok.
08:55 Policjanci i Policjanci - serial parodok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dłaczego ja? - serial parodokumentalny
12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
18:00 Policjanci i Policjanci - serial parodok.
20:00 Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto
22:40 Azył - sens., USA, 2002
00:55 Love Island. Wypsa miłości - reality show
02:00 Hardkorowy lombard
02:40 Interwencja - magazyn reporterów
02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami
05:30 Teleszkapy TV Okazje

TV Trwam

09:55 Św. na każdy dzień
10:00 Inf. dnia
10:15 Kazania wielkopostne
11:05 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięci i Tożsamości
11:20 Stan Bejce. Państwa
11:30 Warto być ojcem
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Skazani na Sybir
13:00 Spór o Morskie Oko
13:30 Msza św.
14:30 Polka
15:00 Niebieskooki Anioł
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Porady Medyczne Bonifratrów
17:00 Świadców
17:30 Moja parafia
17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 4 dni ze św. Franciszkiem
19:30 Poznajemy Polskę
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąg Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia

WTOREK • 24 marca

TVP 1

06:25 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial, 2026
09:00 Ranczo - serial kom., 2015
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Magazyn Rolniczy
12:55 Nurt życia. Opowieść o rzecze - dok., Niemcy, 2024
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela, Polska

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:20 Przystań nad Biblią - program religijny
06:55 Dla nieszyjących - Barwy szczęścia - serial obycz.
07:30 Pytanie na śniadanie
11:40 Rosół polski - magazyn kulinarny
12:15 Ktośdy po sztukę - Jerzy Wróblewski - magazyn
12:40 Magazyn Rolniczy
12:55 Nurt życia. Opowieść o rzecze - dok., Niemcy, 2024
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela, Polska

18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
21:20 Szyfry wojny - dram. wojenny, USA, 2002
23:45 Igła - sens., USA, 1981
01:45 Smaki miłości - obycz., USA, 2007
03:40 To działa. Polskie innowacje bez granic - 2025
05:00 Wykrywacz kłamstw - magazyn
05:15 Pytanie dnia - rozmowa
05:40 Reporterzy - magazyn
05:55 Oko na świat - magazyn

18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
19:55 Przepis dnia
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - 20:55 M jak miłość - serial, 2026
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Stan wyjątkowy - kom., Chorwacja, Polska, Serbia, 2019
01:30 Gorący pościg - kom., USA, 2015
03:10 Kokainowy raj - dok., Australia, 2023

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Zostajemy zaproszeni do restauracji „Biała karczma” w Grudziądzu oraz pizzerii „La Farina” w Mysłowicach.
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny

19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Skok na głęboką wodę - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:40 Superwizjer - magazyn reporterów
00:15 Obecność II - horror, USA, 2016
03:00 Uwaga! - program interwencyjny
03:15 The Traitors. Zdraycy - reality show
04:45 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - serial parodokumentalny
14:40 Dłaczego ja? - serial parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:45 Pogoda

19:55 Milionerzy - teleturniej
20:30 Farma - reality show
21:30 Ninja vs Ninja - program rozrywkowy
23:35 Predatorzy - sens., USA, 2010. Royce (Adrien Brody) odzyskuje przytomność w trakcie skoku spadochronowego. Na miejscu lądowania spotyka kilka innych osób, także tam zrzuconych. Wkrótce odkrywają szokującą prawdę - nie stąpają po Ziemi.
02:00 Nie oddychaj - sens., USA, Węgry, 2016. Troje nastolatków włamuje się do domu niewidomego samotnika. Są przekonani, że łatwo zdobędą łup...
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleszkapy TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki - teledyski
06:55 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Titkow - magazyn
07:35 Podróż z historią - Gorączka srebra - dok., Polska, 2016
08:20 Dobry tytuł - magazyn literacki
09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:05 Pavoncello - obyczajowy, Polska, 1967
10:45 Profesor na drodze - obyczajowy, Polska, 1973
12:00 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Nauzki Leonarda - serial dok., Wlk. Bryt., 2015
12:40 Carmen - dram., Hiszp., 1983
14:30 Hala odlotów - talk-show
15:30 Cyrk - kom., USA, 1928
16:55 Pogranicze w ogniu - serial, 1991

18:10 Mody Polskie - Trójmiasto - reportaż
18:50 Jerzy Stuh. Sam ze sobą - dok., Polska, 2014
20:00 Zbrodnia i kara - Teatr Telewizji, 1987
22:20 Dziewczyno do wzięcia - kom. obycz., Polska, 1972
23:20 Nocny dokument - Johnny i ja - podróz w czasie z Johnem Heartfieldem - dok., Niemcy, 2023
01:15 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
01:55 Diamenty są wieczne - sens., Wlk. Bryt., 1971
04:05 Ktośdy po sztukę - Mirosław Bałka - magazyn
04:20 Tygodnik Kulturalny
05:10 Przystań nad Biblią - program religijny

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Kiedy szef policji umiera, Nash za wszelką cenę chce znaleźć winowajców. W tym celu policjanci przeszukują biznesmena, który pod przykrywką prowadzi nielegalny przemysł do Las Vegas.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Bezdolny znajduje walizkę z milionem euro i postanawia ją przywłaszczyć.
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument

20:00 Joker - akcja, USA, 2015. Nick Wild (Jason Statham) jest ochroniarzem. Kiedy jego przyjaciółka zostaje pobita, Nick pomaga jej w przygotowaniu zemsty.
21:50 Oczyszczony - akcja, USA, 2012
23:30 Na tropie zabójcy - thriller, USA, Wlk. Bryt., 2024
01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:30 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny
03:35 Menu na miarę - program kulinarny
04:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Uczennicy gimnazjum Zuzie Machnickiej imponuje to, że podrywa ją starszy kolega, Marcin Hos. Dziewczyna, mimo ostrzeżeń starszej siostry, umawia się z nim na randkę.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
17:00 Zapisane w gwiazdach - parodokument
18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.

19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Ptaki nocy - przygod., USA, 2020. Kiedy bandziory Gotham, Roman Sionis oraz Victor Zsasz biorą na cel niejaką Cass, całe miasto angażuje się w poszukiwanie dziewczyny.
23:20 Blade: Mroczna trójca - horror, USA, 2004. Daleko na odludziu, wampiry przywracają do życia swego idola.
01:45 Hotel Paradise - reality show
02:45 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
04:05 SOS Ekipy w akcji - program policyjny

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok.
08:55 Policjanci i Policjanci - serial parodok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dłaczego ja? - serial parodokumentalny
12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
18:00 Policjanci i Policjanci - serial parodok.
20:00 Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto
22:40 Azył - sens., USA, 2002
00:55 Love Island. Wypsa miłości - reality show
02:20 Hardkorowy lombard
02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami
05:30 Teleszkapy TV Okazje

TV Trwam

09:40 Św. na każdy dzień
09:45 Tyle krzywdy
10:00 Obchody Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką
11:35 Słowo życia
11:40 Ma się rozumieć
11:50 Św. na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Historia Obrazu Matka Boska AK
13:00 Ulmowie
13:30 Msza św.
14:30 Zaczyna na Syberię
15:00 Ratując człowieka
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w Obiektywie
16:40 Zdrowie z Bożej Apteiki
17:00 Wierzę w Boga
17:30 Rajd Katyński
17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 4 dni ze św. Franciszkiem
19:30 Każdy małuch to potrafi
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąg Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 25 marca

TVP 1

06:25 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Rodzina (nie od) święta - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:25 Zaraz wracam - serial, 2026
09:05 Ranczo - serial obycz.
10:05 Komisarz Alex - serial krym.
11:05 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Program rolny
12:55 Natura w Jedyńce
 - Dzika Argentyna - dok., Niemcy, 2023
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Dla niesłyszących
 - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie
11:40 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny
12:10 Rzecznik Polska - Hodowla Zwierząt Karola Borsuka - dokument, 2018
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 La Promesa - serial
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024

17:25 Jaka to melodia?
 - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela, Polska
18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
21:20 Czas zemsty - akcja, USA, 2013
23:30 Andrzej Wajda - Brzezina - dram., Polska, 1970
01:15 Szyfry wojny - dram. wojenny, USA, 2002
03:40 Magazyn Ekspresu Reporterów
05:00 Wykrywacz kłamstw
05:20 Pytanie dnia - rozmowa
05:40 Reporterzy - magazyn
05:55 Oko na świat - magazyn

18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
19:55 Przepis dnia
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:40 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial obycz., 2026
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:55 Peaky Blinders - serial, Wlk. Bryt., 2022
00:05 Ciasteczko dla księcia - fab., USA, Kan., 2023
01:45 Na przekór losowi - Włochy, 2023
02:45 Syryjskie piekło Kurdów - dok., Wlk. Bryt., 2023
03:45 Rodzinka.pl - serial komediowy

TVN

05:35 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Królowa przetrwania - reality show
22:55 Tammy - komedia, USA, 2014
01:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
02:10 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
03:10 Uwaga! - program interwencyjny
03:25 Perla Kataru - najbardziej luksusowa wyspa świata - dok., Wlk. Bryt., 2022
04:30 Ej, Stara! - program poradnikowy
05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy - Syn klienta detektywów wyprowadził się kilka miesięcy temu z domu, zrywając z ojcem wszelkie kontakty. Ojciec uznał, że za tym wszystkim stoi...
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - W lesie obok podwarszawskiej miejscowości nastolatek pada ofiarą śmiertelnego potrącenia. Okazuje się, że...
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Milionerzy - teleturniej
20:30 Farma - reality show
21:30 Bez pudru czyli Kabaret plus...
22:45 Komediowa środa - Gang Dzikich Wiewpry - kom., USA, 2007
00:50 Dwóch gniewnych ludzi - kom., USA, 2003
03:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Teleshowsy TV Okazje

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki
07:05 Tamte lata, tamte dni - Marian Opania - magazyn
07:40 Podróż z historią - Turniej o róg królowej - dok., Polska, 2016
08:20 Porozmawiajmy szerze - Jacek Fedorowicz
09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:15 Cyrk - kom., USA, 1928
11:35 Pavoncello - film TVP, 1967
12:20 Jerzy Stuh. Sam ze sobą - dok., Polska, 2014
13:25 Parasolki, Hiszp., Franc., 2020
13:45 Tygodnik Kulturalny
14:40 Dziewczyna i gołębie - film TVP, 1973
15:40 Przyjście na dziesięć osób plus trzy - film TVP, 1973
16:50 Pogranicze w ogniu - serial, 1991

18:05 Dobre strony - Natalia Przybysz i Damian Kocur - reportaż
18:30 Informacje kulturalne - magazyn
20:00 Zimna wojna - dram., Wlk. Bryt., Polska, Franc., 2018
21:40 Przygody Sherlocka Holmesa - serial, Wlk. Bryt., 1984
22:50 Hala odlotów - talk-show
23:50 Jan Ptaszyn Wróblewski i przyjaciele - koncert, 2006
01:35 Dziewczyny do wzięcia - kom. obycz., Polska, 1972
02:35 Informacje kulturalne - magazyn
03:05 Johnny i ja - podróż w czasie z Johnem Heartfieldem - dok., Niemcy, 2023

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash i Joe przyjeżdżają do Las Vegas i odnajdują zabójcę Franka Girarda. Ciężarówka przewożąca cenny towar zostaje porwana. Czy policjantom uda się ją odzyskać?
08:00 Kobra - oddział specjalny - Do kontroli na autostradzie zostaje zatrzymana kobieta, która jak się okazuje ma na koncie morderstwa policjantów. Niespodziewanie zaczyna strzelać do inspektora Dietera Bonratha.
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Jestem Bogiem - akcja, USA, 2011. Pisarz, Eddie Morra, jest nieudacznikiem zarówno w swojej pracy, jak i w życiu uczuciowym. Wszystko zmienia się, gdy spotyka byłego męża swojej siostry
22:05 57 sekund - thriller, USA, 2022
00:00 Kod zła - horror, Kan., USA, 2024
02:10 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:20 Menu na miarę - program kulinarny
04:35 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

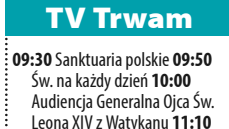
05:20 Ten moment - serial obyczajowy
05:55 Szkoła - Uczeń klasy 3 liceum, Jacek Jurask, nadaje w internecie video o szkole, jako „Szkoły Rebeliant”...
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
17:00 Zapisane w gwiazdach - program paradokumentalny
18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Dunkierka - film wojenny, Wlk. Bryt., Holandia, Franc., USA, 2017. Akcja rozgrywa się na łodzi, na morzu i w powietrzu. Oddziały uwięzione na plaży, między morzem a siłami przeciwnika, muszą stawić czoła niemożliwemu.
23:20 Godziny szczytu - sens., USA, 1998. FBI bada sprawę uprowadzenia córki chińskiego dyplomaty.
01:30 Hotel Paradise - reality show
02:35 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
03:55 Fachowy - program paradokumentalny
04:35 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokumentalny
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny
12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
15:55 Łowcy - program obyczajowy
18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
20:00 Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:30 Sprawiedliwi - Trójmiasto
22:40 Purpurowe rzeki - sens., Franc., 2000
00:50 Love Island - Wyspa miłości - reality show
01:55 Hardkorowy lombard
02:55 Śmierć na 1000 sposobów
03:25 Lubię disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Teleshowsy TV Okazje

09:30 Sanktuarium polskie
 Św. na każdy dzień
10:00 Audyencja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu
11:10 Mateczniki Polskości
11:25 Jestem mamą
11:40 Myśląc Historią
11:50 Odnależć siebie
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Śladami Powstania Styczniowego na Podlasiu
13:05 Tam Ktoś jest!
13:30 Msza św.
14:40 Ukryci w łonie Matki
17:00 Po stronie prawdy
17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:20 Odnależć siebie
19:25 40 dni ze św. Franciszkiem
19:30 Bóg z nami
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Przetrawiliśmy
22:30 Nie pokonasz miłości

TV Trwam

09:30 Sanktuarium polskie
 Św. na każdy dzień
10:00 Audyencja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu
11:10 Mateczniki Polskości
11:25 Jestem mamą
11:40 Myśląc Historią
11:50 Odnależć siebie
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Śladami Powstania Styczniowego na Podlasiu
13:05 Tam Ktoś jest!
13:30 Msza św.
14:40 Ukryci w łonie Matki
17:00 Po stronie prawdy
17:55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:20 Odnależć siebie
19:25 40 dni ze św. Franciszkiem
19:30 Bóg z nami
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Przetrawiliśmy
22:30 Nie pokonasz miłości

CZWARTEK • 26 marca

TVP 1

06:25 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial, 2026
09:00 Ranczo - serial kom., 2016
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 To się oplaca - magazyn
12:55 Natura w Jedyńce
 - Dzika Argentyna - dok., Niemcy, 2023
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
 - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial, 2023
06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:55 Dla niesłyszących
 - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:40 Dzień z życia artysty - Vadim Brodski - magazyn
12:10 Informacje kulturalne - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 La Promesa - serial
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:55 Klan - telenowela, Polska
18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:25 Piłka nożna - Polska - Albania
23:15 Mundial biało-czerwonych: Trzej przyjaciele z boiska - dok., Polska, 2006
00:20 Głina. Nowy rozdział - serial krym., Polska, 2025
01:20 Iglą - sens., USA, 1981
03:20 Sprawa dla reportera
04:40 Wykrywacz kłamstw - magazyn
05:00 Pytanie dnia - rozmowa
05:25 Reporterzy - magazyn
05:35 Oko na świat - magazyn

17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
19:55 Przepis dnia
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! - Poleski
21:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
22:15 Program rozrywkowy
22:45 Syn - serial, USA, 2017
00:20 Rodzinka.pl - serial kom.
01:00 Stan wyjątkowy - kom., Chorwacja, Polska, Serbia, 2019
03:05 Lepsza połowa - serial, 2020
03:35 Akacja 38 - serial

TVN

05:35 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - 34-letnia Marta i 36-letni Tomek właśnie się pobrali. Marta byłaby absolutnie szczęśliwa, gdyby nie...
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:40 Godziny szczytu II - sens., USA, 2001
00:35 Skok na głęboką wodę - reality show
01:40 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
02:45 Uwaga! - program interwencyjny
03:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
04:00 Ej, Stara! - program poradnikowy
04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy - Gdy po wielu latach nieobecności w domu Urszuli pojawia się ojciec jej córki, Rafał, wszystko wskazuje na to, że rodzina znowu będzie w komplecie. Jednak czy Rafał rzeczywiście jest tym, za kogo się podaje?
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - Do mediów zostaje rozesłany list, zapowiedziane są zabójstwa...
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - W pobliżu klubu Adama dochodzi do serii kradzieży rowerów - przestępcy stają się tak zuchwali, że atakują jednego z kadetów z klubu judo Adama, który broni się i trafia do szpitala.
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Milionerzy - teleturniej
20:30 Farma - reality show
21:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
22:55 Sortownia - serial obycz.
01:00 Przerwa techniczna

TVP Kultura

06:10 Muzyczne poranki
06:55 Tamte lata, tamte dni - Joanna Szczepkowska
07:35 Smak Torunia - dokument, Polska, 2016
08:10 Przysłań nad Biblią
08:30 Informacje kulturalne
09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:10 Dziewczyna i gołębie - film TVP, 1973
11:15 Przyjście na dziesięć osób plus trzy - kom., Pol., 1973
12:20 Reżyserzy - Spike Lee - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:10 Kolekcja - Teresa Pągowska - felieton
13:20 Wydarzenie aktualne
13:55 Niedziela z... twórczością Wojciecha Młynarskiego
14:55 Statystyki - kom., Polska, 2006
17:05 Pogranicze w ogniu - serial
18:10 Wydarzenie aktualne
18:40 Którędy po sztukę - Yael Bartana - magazyn

18:55 Portrety - Tintoretto. Człowiek, który zabił malarstwo - dok., Włochy, Niemcy, 2019
20:00 Hala odlotów - talk-show
21:00 Tatarak - dram. obycz., Polska, 2009
22:40 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Elvis Presley - dok., Wlk. Bryt., 2018
23:10 Video Killed the Radio Star - Steve Barron - 2009
23:45 Ekstrakt - kom., Pol., Wlk. Bryt., Polska, Franc., 2018
01:30 Jan Ptaszyn Wróblewski i przyjaciele - koncert, 2006
03:10 Dzień z życia artysty - Jan Kanty Pawluśkiewicz
03:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
04:30 Pavoncello - film TVP, 1967

TV Puls

06:00 Nash Bridges - okazuje się, że były gliniarz i jednocześnie wróg Nasha uciekł z więzienia. Mężczyzna grozi, że zdetonuje bombę.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Młoda kobieta jest przekonana, że jej dziecko nie żyje. Wkrótce dzwoni do niej położna z informacją, że jest inaczej i ona ma na to dowód.
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Taxi 3 - kom., Franc., 2003. Główny bohater cyklu, taksówkarz Daniel jestdzi super wyposażonym samochodem, który umożliwił mu błyskawiczne przewożenie pasażerów.
21:45 Pan i Pani Kiler - kom., USA, 2010
23:40 Ekstrakt - kom., USA, 2009
01:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:20 Menu na miarę - program kulinarny
04:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:20 Ten moment - program obyczajowy
05:55 Szkoła - Ela Nowik odkąd zrobiła karierę w zespole disco polo, pogorszyła się w nauce.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
17:00 Zapisane w gwiazdach - program paradokumentalny
18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show

ŻUKI, SZTUKA, CYJANEK I LEGENDA

Może on i wielkim muzykiem był. Może on i współtworzył zespół wszech czasów oraz wiekopomne przeboje, które śpiewają kolejne już pokolenia. A jednak... Ze wszystkich dotychczas przyswojonych informacji nie jawi mi się on jako postać pozytywna, ktoś, z kim mogłabym — i chciała — zaprzyjaźnić. Kim tak naprawdę był John Lennon?

Chłopiec z bólem w sercu

Urodził się 9 października 1940 roku w szpitalu położniczym w Liverpoolu, akurat w chwili, gdy całe miasto próbowało odparć tzw. Blitz — niemieckie ataki bombowe. Wszak w najlepsze trwała II wojna światowa. Jego rodzice, Alfred i Julia Lennonowie, pochodzili z klasy robotniczej. Ponoć kochali się dobrze bawić, a ponieważ ich małżeństwo trwało bardzo krótko, odmówili wychowywania swojego bystrego, wrażliwego i utalentowanego syna. Tak w wieku lat pięciu młody John trafia do Woolton na przedmieściach Liverpoolu, pod surową opiekę Mimi Smith, ciotki ze strony matki i jej męża, który umrze, gdy John będzie nastolatkiem. Trauma rozstania z biologicznymi rodzicami, a potem przedwczesna śmierć biologicznej matki będą się za nim wlokły do ostatnich dni. Zanim umrze, matka nauczy go jeszcze grać na banjo. Może i takie przeżycia w czasie i krótko po II wojnie światowej nie były niczym niezwykłym, ale u Lennona wywołały gniew, który sublimował błyskotliwością i trudem oraz intensywną potrzebą kontaktu z ludźmi. I możliwe, że dlatego już w wieku 21 lat poślubił opiekuńczą, wspierającą go i bardzo przywiązaną do tradycji Cynthię Powell. Rozwiódł się jakieś siedem lat później...

Jakąś odskocznia od tego wszystkiego bardzo wcześnie zaczyna być muzyka.

W 1956 roku, gdy John miał 16 lat, założył swój pierwszy zespół o nazwie The Quarrymen, grający głównie w stylu skiffle — to popularny w latach 50. XX wieku gatunek muzyczny łączący folk, blues, country i jazz. Latem 1957 roku Quarrymen zagraли „pełen energii zestaw utworów” składający się w połowie ze skiffle’a, a w połowie z rock and rolla. Lennon po raz pierwszy spotkał Paula McCartneya podczas dru-

giego występu Quarrymen, który odbył się w Woolton 6 lipca, podczas festynu ogrodowego przy Kościele św. Piotra. Lennon zaprosił wówczas McCartneya, by dołączył do zespołu. To właśnie tamten pierwszy band z czasem przekształcił się w Beatlesów, najważniejszy zespół muzyczny drugiej połowy XX wieku.

Żuk — prowokator

Beatlesi byli w istocie wspólnym przedsięwzię-

John Lennon 1974

ciem praktycznego adepta popu Paula McCartneya i wyobcowanego buntownika rock and rolla Lennona. A jednak jako siła destrukcyjna w kulturze to piętno Lennona zawsze nosili. I są na to liczne muzyczne przykłady. Choćby przeszywająca na wskroś szczerłość, którą swoim wokalem dodał do czulego utworu Smokeya

Robinsona „You’ve Really Got a Hold on Me” z 1964 roku. Albo tzw. mostek — fragment piosenki, który nie jest ani zwrotką, ani refrenem, a który najczęściej następuje po drugim refrenie — który dodał do optymistycznego utworu McCartneya „Getting Better” z 1967 roku.

Również kulturowo Lennon przyjął rolę szczerego prowokatora. Wszyscy czterej Beatlesi byli dowcipni, wszyscy czterej bezczelni. Ale tylko Lennon zauważył w którymś z wywiadów: „Jesteśmy teraz bardziej popularni niż Jezus”. Lub sprowadził historię kultury młodzieżowej do stwierdzenia: „Ameryka miała nastolatków, a wszędzie indziej mieli po prostu ludzi”.

Geniusz

Geniusz Lennona obejmował pisanie i sztuki wizualne — jedyną profesję, w której otrzymał formalne wykształcenie. Jego naturalne talenty w obu dziedzinach były znaczące, ale ostatecznie okazał się drugorzędny humorystą i dorywczym, choć oryginalnym rysownikiem komiksów. Do muzyki miał mniej wrodzonych zdolności, choć jego dziadek ze strony ojca przez lata pracował jako minstrel. Ale to muzyka była tym CZYMŚ, w czym tkwiła jego esencja. Lennon był jednym z najlepszych gitarzystów

rytmicznych w historii rocka; jego znakiem rozpoznawczym był nerwowy, urywany rytm, a jego mocny, nosowy śpiew przyćmiewał bardziej sprawnego fizycznie i wokalnie McCartneya. Podczas gdy podziwiani przez niego wokaliści byli nieco szaleni, niemal bluesowi, Lennon często podważał męskość tego podejścia sprytnym, figlarnym, wysokim głosem, używanym w humorystyczny, a nawet kiczowaty sposób.

Yoko

Nie bez przyczyny, jeśli już Yoko Ono pojawia się w jakimś kontekście, choćby w scenie filmowej, traktowana jest jako postać kontrowersyjna, o nienajlepszej reputacji. Częstym nawiązaniem jest jej wizerunek jako osoby destrukcyjnej w związkach, czego przykładem jest cytata z filmu „Boss of Bosses”, gdy Paul Castellano, usłyszawszy rozmowę swojej kochani Glorii z mężem, wypowiada o niej pamiętne słowa: „Ona jest Yoko Ono rodziny Gambino”. Także inni filmowcy wykorzystują reputację Yoko Ono do opisu kobiety postrzeganej jako kontrolującej, pochlebczyni, która tłumie osiągnięcia partnera, lub siły wywołującej podziady. Jej pierwszy kontakt z Beatlesami miał miejsce wcale nie dotyczył Johna, a Paula. Odwiedziła go

Beatlesi (1963)

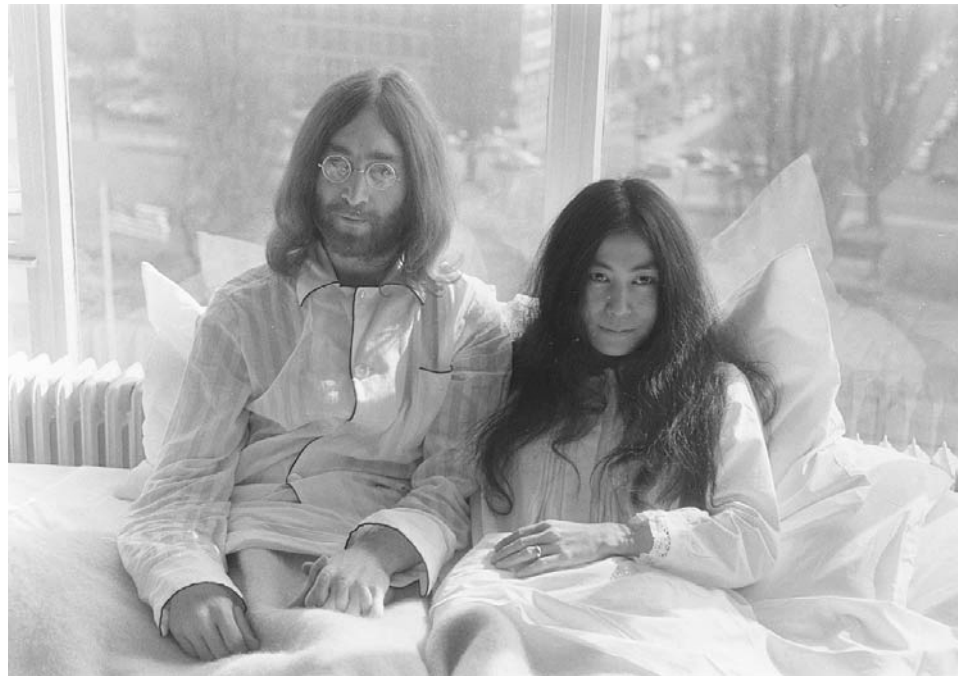

w jego londyńskim domu, by zdobyć rękopis utworu Lennon-McCartney do książki, nad którą pracował John Cage, zatytułowanej „Notations”. McCartney odmówił przekazania jej któregośkolwiek ze swoich rękopisów, ale zasugerował, że Lennon mógłby się zgodzić. Lennon później przekazał Ono oryginalny, ręcznie napisany tekst utworu „The Word”.

Pierwszy raz spotkała się z Johnem 7 listopada 1966 roku w galerii Indica w Londynie, gdzie przygotowywała wystawę sztuki konceptualnej „Unfinished Paintings” poświęconą interaktywnemu malarstwu i rzeźbie. Przedstawił ich sobie właściciel galerii John Dunbar. Jedno z jej dzieł, „Ceiling Painting/Yes Painting”, przedstawiało pomalowaną na biało drabinę z lupą u góry. Kiedy Lennon wspiął się na drabinę, spojrzawszy przez lupę i mógł odczytać słowo „tak” napisane w miniaturze. Bardzo podobało mu się to doświadczenie, ponieważ niosło pozytywny przekaz, podczas gdy większość grafik koncepcyjnych, z którymi się wówczas zetknął, była przeciwko wszystkiemu.

Zaintrygowana go również wystawa Ono „Młot a gwóźdź”, w której widzowie byli zapraszani do wbijania gwoździ w pomalowaną na biało drewnianą deskę. Chociaż wystawa jeszcze się nie rozpoczęła, Lennon chciał wbić gwóźdź w czystą deskę, ale Ono go powstrzymała. Dunbar zapytał: „Nie wiesz, kim on jest? To milioner! Może to kupi”. Ono udawała, że nie zna Beatlesów (nawet po tym, gdy poszła na koncert Paula McCartneya, prosząc o partyturę utworu Beatlesów), ale ustąpiła pod warunkiem, że Lennon zapłaci jej pięć szylingów. Lennon odpowiedział: „Dam ci wymyślone pięć szylingów i wbiję wymyślony gwóźdź”.

Już wiele lat po śmierci Lennona Yoko Ono w wywiadzie z 2002 roku przyznała: „Bardzo mnie pociągał. To była napraw-

Lennon i Ono w 1969

dę dziwna sytuacja”. Ono zaczęła pisać do Lennona, wysyłając mu swoje prace koncepcyjne, i wkrótce zaczęli ze sobą korespondować. We wrześniu 1967 roku Lennon sponsorował solowy występ Ono w Half-A-Wind Show w Lisson Gallery w Londynie. Kiedy żona Lennona, Cynthia, poprosiła o wyjaśnienie, dlaczego Ono dzwoni do nich do domu, odpowiedział jej, że Ono próbuje tylko zdobyć pieniądze na swoje „awangardowe bzdury”.

Na początku 1968 roku, podczas wizyty Beatlesów w Indiach, Lennon napisał piosenkę „Julia” i zawarł w niej odniesienie do Ono: „Dziecko oceanu woła mnie” — „dziecko oceanu” to dosłowne tłumaczenie imienia Yoko (

). W maju 1968 roku, gdy jego żona była na wakacjach w Grecji, Lennon zaprosił Ono do siebie. Spędzili noc, nagrywając wybór awangardowych pętli taśmowych, po czym, jak powiedział, „kochali się o świcie”. Nagrania dokonane przez nich podczas tej sesji ostatecznie stały się ich pierwszym wspólnym albumem, dziełem muzyki konkretnej „Unfinished Music No. 1: Two Virgins”. Kiedy żona Lennona wróciła do domu, zastała Ono w jej szlafroku i pijącą herbatę z Lennonem, który rzucił jej tylko: „O, cześć”.

Oż, kurza twarz!

Pobrali się 20 marca 1969 roku na Gibraltarze — on miał lat 28, ona 35...

24 i 25 września 1968 roku Lennon napisał i nagrał utwór „Happiness Is a Warm Gun”, który zawiera odniesienia seksualne do Ono. W międzyczasie Ono zaszła w ciążę, ale 21 listopada 1968 roku, kilka tygodni po rozwodzie Lennona z Cynthią, poroniła. 12 grudnia 1968 roku Lennon i Ono wzięli udział w filmie dokumentalnym BBC o The Rolling Stones, „The Rolling Stones Rock and Roll Circus”, wraz z kilkoma innymi znanymi muzykami. Lennon wykonał pod koniec swój utwór Beatlesów „Yer Blues”, a improwizowany występ wokalny Ono dopełnił całość. Film nie ukazał się aż do 1996 roku, ponieważ kilka miesięcy po jego nakręceniu zmarł Brian Jones, jeden z założycieli zespołu The Rolling Stones.

I po Beatlesach...

Siła Beatlesów tkwiła częściowo w wielości i kolektywności, którą emanowali. Jednak Lennon jako pierwszy zaczął wycofywać się z Beatlesów, a proces ten stanowczo przyspieszył jego związek z Ono. I to wtedy jego deklaracyjna strona przejęła kontrolę nad całym zespołem i jego twórczością. Zbiegało się to z artystycznymi ideaми Ono, starszej od niego

ści. Niezależnie od tego, czy rzeczywiście unikali sztuczności, czy nie, właśnie takie wrażenie starali się stworzyć.

Wybrakowany feministka

Owszem — za terminem „feministka” sama niespecjalnie przepadam. Ale najtrwalszym politycznym zobowiązaniem Lennona był feminizm. Kiedy on i Ono rozstali się jesienią 1973 roku, spędził ponad rok na picu i tworzeniu skrajnie nierównej muzyki w Los Angeles. Kiedy para się zesza, wkrótce doczekali się syna, Seana, urodzonego w dniu urodzin Lennona w 1975 roku (w 1963 roku urodził mu się też syn Julian z małżeństwa z Cynthią). Z czasem Lennon wycofał się z muzyki i stał się samotniczym panem domu, pozostawiając sprawy biznesowe Ono. Szczegóły tego bardzo prywatnego okresu nie są jasne, choć mało prawdopodobne, by życie rodzinne pary było tak sielankowe, jak oboje udawali przed kamerami. Niemniej jednak jako dzieło sztuki ich małżeństwo emanowało równie silnym wizerunkiem co ich aktywizm.

Dostawca cyjanku

Kiedy Beatlesi przybyli do Londynu z Australii w 1967 roku, Maurice Gibb, jedna trzecia zespołu Bee Gees, miał zaledwie 17 lat. Później

wspominał spotkanie z Johnem Lennonem w klubie nocnym. Beatles przybył wciąż ubrany w mundur Sgt Pepper’s Lonely Hearts Club Band, który założył na sesję zdjęciową do okładki albumu wcześniej tego samego dnia. Gibb i Lennon zaprzyjaźnili się, a na 21. urodziny Lennona podarował mu gitarę. Maurice Gibb wspominał również, że to właśnie Lennon po raz pierwszy zapoznał go z alkoholem; zaczęło się od szkockiej z colą, skończyło na wieloletniej, nierównej i pełnej przegranych walce Maurice’a z alkoholizmem. Tak sam wspominał początki imprezowania z Lennonem w jednym z wywiadów: „Gdyby dał mi cyjanek, wypiłbym go. Bo byłem pod tak wielkim wrażeniem tego człowieka”.

* * *

Wszystko skończyło się 8 grudnia 1980 roku: został zastrzelony przez szalonego fana, Marka Davida Chapmana, przed swoim apartamentowcem na Manhattanie. Legenda Johna Lennona trwa i wydaje się niczym niezmacona...

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Korzystałam z artykułu „Maurice Gibb: Singer and bass player with the Bee Gees” oraz z Encyclopædia Britannica.

Yoko Ono i Lennon w marcu 1969

Co, gdzie, kiedy?

REPERTUAR MULTIKINO

Piątek, 20 marca

PROJEKT HAIL MARY / napisy: 10:30, 12:20, 13:50, 15:40, 17:10, 19:00, 20:30

HOPNIĘCI / familijny / dubbing: 11:20, 12:50, 13:50, 15:15, 16:20, 18:45

ZA DUŻY NA BAJKI 3: 13:50, 16:00, 18:15

FLEAK. FUTRZAK I JA / familijny / dubbing: 13:20, 15:25, 17:30

PAN RYBA / familijny / dubbing: 10:00, 11:35, 15:05, 17:20

KRÓL DOPALACZY: 17:40, 20:20

REMINDERS OF HIM. CZĄSTKA CIEBIE, KTÓRĄ ZNAM / napisy: 19:40

ANGEL'S EGG / napisy: 19:30

OSTATNIA WIECZERZA / lektor: 18:00

WARTOŚĆ SENTYMENTALNA / napisy: 20:30

KRZYK 7 / napisy: 10:35, 20:40

PIEP*ZYĆ MICKIEWICZA 3: 15:50

WICHROWE WZGÓRZA / napisy: 17:00, 20:00

DOBRY CHŁOPIEC / napisy: 21:10

NAJŚWIĘTSZE SERCE / lektor: 14:40

NIE MA DUCHÓW W MIESZKANIU NA DOBREJ: 21:20

POJEDYNEK: 13:10

WIELKA MAŁA KOZA / familijny / dubbing: 11:00

ZWIERZOGRÓD 2 / familijny / dubbing: 12:10

REPERTUAR HELIOS

Piątek, 20 marca

PROJEKT HAIL MARY / napisy: 14:40, 16:10, 18:00, 19:30, 21:15

PAN RYBA / familijny / dubbing: 13:40, 16:20, 17:45

FLEAK. FUTRZAK I JA / familijny / dubbing: 14:10, 15:40, 18:30

BAW SIĘ DOBRZE I PRZEŻYJ / napisy: 20:00

ZA DUŻY NA BAJKI 3: 15:50, 18:15

HOPNIĘCI / familijny / dubbing: 15:00, 17:30

KRÓL DOPALACZY: 13:00, 16:00, 18:45, 20:30

REMINDERS OF HIM. CZĄSTKA CIEBIE, KTÓRĄ ZNAM / napisy: 13:20, 19:00, 21:20

KRZYK 7 / napisy: 14:10, 21:30

PIEP*ZYĆ MICKIEWICZA 3: 12:40, 16:45, 20:15

DOBRY CHŁOPIEC / napisy: 20:45

TESTAMENT ANN LEE / napisy: 12:45

REPERTUAR AWANGARDA

Piątek, 20 marca

„Ostatnia Wieczerza” - prod. USA : godz. 17.45

„Miłość, która zostaje” - prod. Islandia : godz. 17.45

„Ostatnia sesja w Paryżu” - prod. Francja : godz. 18.00

„Wartość sentymentalna” - prod. Norwegia : godz. 19.30

„Król dopalaczy” - prod. Polska : godz. 19.45

„Tajny agent” - prod. Francja, Brazylia : godz. 20.00

20 MARCA

Backyard Ultra Warmia – Riders of The Silver Moon

Olsztyn

Backyard Ultra to unikalny format ultramaratonu oparty na zasadzie „Last One Standing”, w którym rywalizacja trwa do momentu, aż na star-

cie pozostanie tylko jeden zawodnik. Biegacze mają za zadanie pokonać pętlę o długości 6706 metrów (4,167 mili) w czasie krótszym niż godzina. Start każdej kolejnej pętli odbywa się punktualnie o każdej pełnej godzinie na dźwięk dzwonu, a zawodnicy, którzy nie stawiają się na linii startu lub nie ukończą okrążenia w limicie, otrzymują status „Nie Ukończył” (DNF)
Godz. 8.00, Parking Leśny nad jeziorem Kielarskim.

20 MARCA

MAREK DYJAK: MĘŻCZYŃNI

Olsztyn

Marek Dyjak to głos absolutnie fenomenalny – spiżowy, szeroki i ciężki, z niepowtarzalną chrypą, która od razu intryguje. Idealnie nadaje się do śpiewania piosenek dramatycznych, oczyszczających w myśl pojęcia katharsis. Ten atut był już wielokrotnie wykorzystywany. Nowy repertuar artysty poszerza dotychczasowe, dramatyczne brzmienie o jaśniejsze akcenty. Będzie to przedsięwzięcie kontrastujące z dotychczasowym dorobkiem wokalisty, ale z wyraźną korzyścią dla widzów. Dyjakowi można zaufać, oprócz talentu i charyzmy ma także rzadką umiejętność doboru repertuaru, w czym nigdy się nie pomylił. Otwórzmy się na to, co nowe w Dyjaku, a on odwdzięczy się świeżym, poruszającym doświadczeniem.

Godz. 19.00, Zajezdnia trolejbusowa MOK Olsztyn, ul. Knosały.

20 MARCA

Darcie Pierza – twórcze spotkanie dla kobiet – wiosenne kompozycje

Olsztyn

Będzie zielono. Będzie pastelowo. Będzie radośnie.

Trochę rustykalnie, trochę romantycznie – dokładnie tak, jak lubimy.

Nie trzeba mieć doświadczenia – wystarczy ciekawość, otwarte serce i ochota

na kobiece bycie razem.

Przyjdź po inspirację.

Przyjdź po oddech.

Przyjdź po wiosnę.

Godz. 17.00, pomieszczenia Fundacji Aktywnej Rodziny „Pajacyk”, budynek Arki, ul. Niepodległości 85.

20 MARCA

KONCERT // BEMY // EXCUSES

Olsztyn

Na setliście znajdą się utwory z albumów Grizzlin' i Sorry Not Sorry, a także zupełnie nowy materiał nagrany w Portugalii. Przed nami 90 minut energii, emocji i najlepszej muzyki BEMY – a także coś wyjątkowego: Wasze ulubione polskie hity w języku francuskim. Bracia Mattia i Elie Rosinski wraz z Wojtkiem Trusewiczem tworzą elektryzującą mieszankę popu, indie rocka i elektroniki. Zespół ma na koncie występy na największych festiwalach (Jarocin, Męskie Granie, Fest Festival, Reeperbahn w Hamburgu, Top of the Top w Sopocie), koncerty w Londynie i Brighton oraz supporty m.in. dla Eda Sheerana, Jake'a Bugga, Nothing But Thieves czy Kensington.

Godz. 20.00, Aula widowiskowo-konferencyjna im. Anny Wasilewskiej, ul. Kościńskiego 11.

20 MARCA

Koncert Wojciech Jachna Squad

Olsztyn

Wojciech Jachna Squad po trzech latach przerwy powraci z albumem „Ad Astra” otwierającym nowy rozdział w historii grupy. Zespół poprzednio funkcjonował jako kwintet, teraz został uszczuplony o basistę, a w miejsce Mateusza Krawczyka na stanowisku perkusisty pojawił się Rafał Gorzycki, współpracujący z Wojtkiem Jachną wiele lat temu w kultowym Sing Sing

Olsztyńskie kina \ Olsztyn

Penelope. Płytkę tworzy sześć utworów o dość jednorodnej stylistyce, w którą wpasowała się też wariacja na temat kompozycji Karola Szymanowskiego – „Violin Concerto No.2 Op. 61”. Delikatne fortepianowe pasáže osnute wokół powściągliwych partii perkusyjnych dają sporo przestrzeni melancholijnej, zatopionej jakby w ponadczasowej refleksji o świecie grze Wojciecha Jachny, którego trąbkę rozpoznaje się od niemal pierwszego dźwięku. Na tym tle nieco innym językiem przemawia „Bleak Sun” oraz „Guardian of the Mountain”- transowe kompozycje Rafała Gorzyckiego, z mocnymi akcentami rytmicznymi.

Godz. 19.00, Galeria Sowa, Zamkowa 2.

21 MARCA

parkrun Olsztyn

Olsztyn

Parkrun to bezpłatne, organizowane przez lokalną społeczność spotkania, w ramach których można maszerować, truchtać, biegać, być wolontariuszem lub kibicem. Dystans tras parkrun to 5 km, a spotkania odbywają się w każdą sobotę rano. Parkrun to inicjatywa otwarta i przeznaczona dla każdego bez względu na umiejętności i kondycję, w której nie ma limitu czasu. Każdy bez wyjątku jest bardzo mile widziany w ramach naszych spotkań.

Serdecznie zapraszamy do uczestnictwa, ale również do organizacji naszych spotkań. Parkrun opiera się na wolontariacie, zatem jeśli nie czujesz potrzeby biegania a chcesz być częścią lokalnej społeczności, zapraszamy do udziału w wolontariacie.

Godz. 9.00, Park Centralny, okolice Fontanny „Układ Słoneczny”.

21 MARCA

Wiosna zaczyna się w Olsztynie!

Olsztyn

Przywitaj wiosnę w naukowym stylu podczas wydarzenia „Czas na wiosnę”! W sobotę

21 marca zapraszamy rodziny z dziećmi (7+) do wspólnego odkrywania tajemnic czasu w Doświadczalni. Dowiedziecie się, dlaczego przestawiamy zegarki, jak historia zmiany czasu wpłynęła na świat oraz czy nasze organizmy rzeczywiście na tym zyskują. Teorię zamienimy w praktykę podczas warsztatów konstrukcji zegara słonecznego.

Godz. 10.15, Obserwatorium Astronomiczne, ul. Żołnierska 13.

ZWIERZĘTA

PRACA

sprzedam

dam pracę

SPRZEDAŻ kur, kaczek, brojlerów, kokoszek, dowóz gratis, tel.728-104-188.

MĘŻCZYŃNĘ lub parę do pracy w gospodarstwie, 502-712-884

ZATRUDNIĘ w Gospodarstwie Rolnym, 601-772-124

NIERUCHOMOŚCI

ROLNICTWO

sprzedam

zwierzęta hodowlane

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

KURY nioski z jajem, 600500710.

Z głębokim smutkiem
przyjeliśmy wiadomość o śmierci

**Pani
Heleny Sapieja**

byłej długoletniej pracownicy
Urzędu Gminy w Purdzie.

Jej zaangażowanie, profesjonalizm i życzliwość
na zawsze pozostaną w naszej pamięci.

Łączymy się w bólu z Rodziną i Bliskimi,
składając
wyrazy szczerzego współczucia.

Z wyrazami szacunku
Wójt Gminy Purda
oraz Pracownicy Urzędu Gminy w Purdzie

27826opb1-a-G

Panu
Jackowi Protasowi

Posłowi do Parlamentu Europejskiego

wyrazy głębokiego współczucia
i słowa wsparcia w trudnych chwilach
po stracie

Żony Eleonory

składają
Tomasz Sielicki
Burmistrz Miasta Braniewa,
wraz z pracownikami
i Dariusz Frąckiewicz
Przewodniczący Rady Miejskiej w Braniewie,
wraz z radnymi

8626see1-a-G

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

13126opb1-a-G

Z głębokim smutkiem i żalem
przyjeliśmy wiadomość o śmierci

ś. † p.

Pana Ryszarda Złomańca

byłego długoletniego pracownika
Urzędu Gminy w Purdzie.

Pan Ryszard Złomaniec przez wiele lat
swojej pracy zawodowej dał się poznać jako osoba
niezwykle rzetelna, zaangażowana i życzliwa.
Swoją postawą oraz oddaniem na rzecz lokalnej
społeczności na trwałe zapisał się w naszej pamięci.

Rodzinie i Bliskim

składamy
wyrazy głębokiego współczucia,
łącząc się w bólu i żalobie.

Wójt Gminy Purda
wraz z Pracownikami Urzędu Gminy w Purdzie

28026opb1-a-G

Panu
Jackowi Protasowi

wyrazy głębokiego żalu i współczucia
z powodu śmierci

Żony

składa
Zbigniew Ziejewski
Poseł na Sejm RP

11826nwn-a-G

Panu
Jackowi Protasowi

Posłowi do Parlamentu Europejskiego

najszczerze wyrazy
współczucia, wsparcia i otuchy
w tych bolesnych i trudnych chwilach
z powodu śmierci

Żony

składa
Burmistrz Biskupca
Kamil Kozłowski

28126opb1-a-G

Pan jest moim pasterzem, niczego mi nie braknie.
Psalm 23

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 17 marca 2026 r.

odszedł od nas do Domu Ojca
Nasz Kochany Tata, Dziadek i Pradziadek

ś. † p. **Bogdan Wasilewski**

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
23 marca 2026 r. (poniedziałek) o godz. 12.45
w kaplicy przy ul. Mariańskiej, skąd o godz. 13.15
nastąpi wyprowadzenie do parafii Najświętszego
Serca Pana Jezusa przy ul. Kopernika
na Mszę Świętą Pogrzebową około godz. 13.30.

Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu komunalnym w Dywitach.

Kondukt żałobny wyruszy
od głównej bramy cmentarza.

Z nadzieją na zmartwychwstanie rodzina

28626opb1-a-G

Panu
Jackowi Protasowi

Posłowi do Parlamentu Europejskiego
oraz

Bliskim

wyrazy najgłębszego współczucia
po stracie

Żony

składa
Stanisław Gorczyca
Poseł na Sejm RP

27526opb1-a-G

Panu
Jackowi Protasowi

Posłowi do Parlamentu Europejskiego

wyrazy współczucia i słowa wsparcia
z powodu śmierci

Żony

składa
Marek Bojarski
Dyrektor WORD Olsztyn,
z pracownikami

27726opb1-a-G

Panu **Jackowi Protasowi**
Posłowi do Parlamentu Europejskiego
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Żony

składa
Zarząd Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich

28326opb1-a-G

Panu posłowi
Jackowi Protasowi
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Żony Eleonory Protas

składa
poseł i prezes PSL Warmii i Mazur
Urszula Paślawska

27926opb1-a-G

Panu **Jackowi Protasowi**
wyrazy najszczerzego współczucia
z powodu śmierci

Żony

składają
członkowie Koła Koalicji Obywatelskiej w Dywitach

27726opb1-a-G

JUŻ OTWARTE! DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • NAJNIŻSZE CENY

OFERUJEMY:

- * kremację w naszym krematorium * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej * nowoczesną chłodzię * trumny, urny
- * limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com

1260tr-a-G

BISKUPIEC NAGRODZIŁ NAJLEPSZYCH

28. Gala Sukcesy 2025 pełna emocji i inspiracji

Kategoria Promocja

Kategoria Krajobraz Pełen Możliwości

Kategoria Wydarzenie

Kategoria Kultura

Przyjaciel Biskupa

było wręczenie tytułu **Przyjaciela Biskupa** Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marcinowi Kulaskowi. Burmistrz Kamil Kozłowski, przekazując wyróżnienie, podkreślił znaczenie współpracy i wsparcia, jakie gmina otrzymuje na poziomie krajowym.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się również przedstawiciele władz państwowych i regionalnych, w tym Paweł Papke – Poseł na Sejm RP oraz Zbigniew Szczypiński – Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski, których obecność podkreśliła rangę wydarzenia i jego znaczenie dla regionu. Elegancki klimat gali dopełnił zachwycający pokaz wicemistrzów Polski w tańcach standardowych – dynamiczny, precyzyjny i nagrodzony gromkimi brawami.

Lista nagrodzonych pokazuje, jak różnorodne talenty rozwijają się w Biskupcu: od nauki przez kulturę aż po działania społeczne i lokalne inicjatywy.

KATEGORIA NAUKA:

Złoty Sukces: Michalina Meler, Bartosz Łakomy
Srebrny Sukces: Paulina Jarema
Braźowy Sukces: Alicja Grajewska, Damian Bludau, Natasza Przestrzelska

KATEGORIA KULTURA:

Złoty Sukces: Jowita Kapuścińska
Srebrny Sukces: Julia Ziółkowska, Studio Wokalne Sukces
Braźowy Sukces: Laura Rogozińska, Kajetan Szczypiński, Iga Pstrągowska

Kategoria Nauka

KATEGORIA PROMOCJA:

Złoty Sukces: Wojciech Terech
Srebrny Sukces: dr Elżbieta Szymańska, Marek Pietras, Katarzyna Lamperska-Fudala
Braźowy Sukces: Bartłomiej Kacprzycki, Dominik Korzeniecki, sołectwo Kobyłty, Zakłady Mięsne Warmia

KATEGORIA KRAJOBRAZ PEŁEN MOŻLIWOŚCI:

Złoty Sukces: Fundacja Egger
Srebrny Sukces: Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna
Braźowy Sukces: sołectwo Wilimy, Instytut Zielarstwa Polskiego i Terapii Naturalnych

KATEGORIA WYDARZENIE:

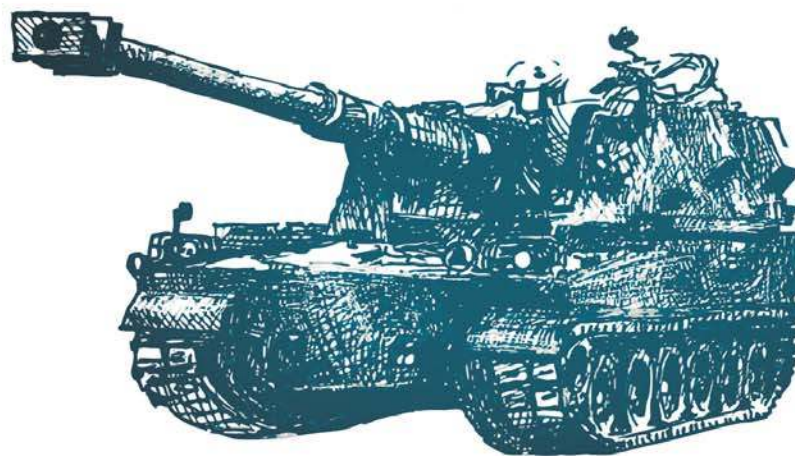
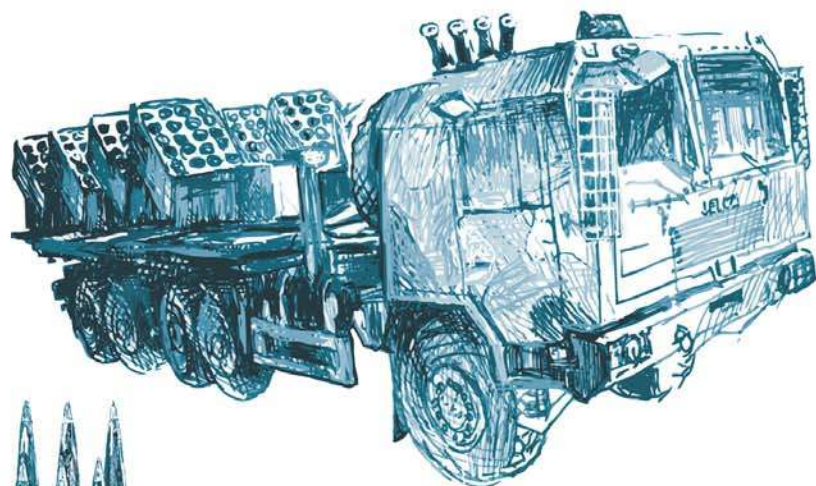
Złoty Sukces: Wielopokoleniowy Zespół Węgojska Strużka – „20-lecie Węgojskiej Strużki”
Srebrny Sukces: Beata Stankiewicz – „Sen Sorboma”
Braźowy Sukces: Publiczny Specjalny Katolicki Ośrodek Edukacyjno-Wychowawczy w Kruzach – „Europejski Dzień Przywracania Czynności Serca”

Biskupiec po raz kolejny pokazał, że jego największym kapitałem są mieszkańcy – pełni energii, pomysłów i gotowości do działania. I to właśnie oni byli prawdziwymi bohaterami tego wieczoru!

PRODUKUJEMY TWOJE BEZPIECZEŃSTWO

PROGRAM POLSKA ZBROJNA I SAFE TO SZANSA NASZEGO ROZWOJU

POLSKA GRUPA ZBROJENIOWA:
23 000 PRACOWNIKÓW
100 ZAKŁADÓW PRACY
12 000 FIRM KOOPERUJĄCYCH

CAŁY ŚWIAT ZJECHAŁ DO TORUNIA

LEKKA ATLETYKA \\ Pia Skrzyszowska, Jakub Szymański, Maria Żodzik i Natalia Bukowiecka to największe polskie nadzieje medalowe w halowych mistrzostwach świata w Toruniu. AZS UWM Olsztyn będą reprezentować Anastazja Kuś oraz Konrad Bukowiecki.

W składzie białoczerwonych znalazło 17 zawodniczek i 15 zawodników. - Mamy kilka szans medalowych, impreza sezonu u siebie sprzyja uzyskaniu cennych wyników - powiedział prezes Polskiego Związku Lekkiej Atletyki Sebastian Chmara.

Polska poprzednio HMS gościła w 2014 roku. Wówczas najlepsi lekkoatleci świata rywalizowali w Sopocie. Polacy wywalczyli wtedy trzy medale. Mistrzynią świata została w skoku wzwyż Kamila Lićwinko, asrebrne medale zdobyli w biegu na 800 m Adam Kszczot i Angelika Cichońska (wśród uczestników był wtedy m.in. Kacper Kozłowski, czterystumetrowiec AZS UWM Olsztyn). Polska sztafeta w składzie Kozłowski, Patryk Dobek, Łukasz Krawczuk i Jakub Krzewina zajęła wtedy czwarte miejsce.

Liderami kadry w tym sezonie są biegający przez płotki Szymański i Skrzyszowska, skacząca wzwyż Żodzik, która jesienią zo-

stała wicemistrzynią globu na stadionie, specjalistka od dystansu 400 m Bukowiecka, a także sprinterka Ewa Swoboda.

Szymański jest ex aequo liderem listy zgłoszeń w biegu na 60 m ppł z rekordem kraju z tego sezonu 7,37. Polak nie ukrywa, że w Toruniu chce walczyć o złoto. - Jest dwóch Amerykanów i jestem ja. Będziemy się bić o miejsca na podium mistrzostw świata. W finale będzie ostateczna rozgrywka. Zobaczymy, kto wytrzyma.

Szymański uważa, że jednym z jego atutów może być świetna znajomość toruńskiej bieżni i atmosfery panującej w hali. - Kibice podczas Orlen Copernicus Cup i podczas mistrzostw Polski przypomnieli mi jak tu jest. Będę gospodarzem HMS. „Pojedziemy” z nimi!

Duże szanse będą mieć polskie sztafety 4x400 m, szczególnie mieszana i kobieca. O niespodziankę może się postarać Klaudia Kazimierska w biegu na 1500 m i skoczkini w dal Anna Matuszewicz.

Natalia Bukowiecka o medal powalczy w biegu na 400 m oraz w sztafecie 4x400 m

Pierwsza na co dzień trenuje za oceanem i w tym roku poprawiła już halowe rekordy kraju Lidii Chojeckiej na dystansach 1500 m i jednej mili. Druga będzie u siebie w domu, bo reprezentuje MKL Toruń. W tym roku Matuszewicz wynikiem 6,77 poprawiła rekord Polski, który był niezmienny od 46 lat. Walkę o podium deklarują także pięcioboistki Paulina Ligarska i Adrianna Sulek-Schubert.

Sześcioro reprezentantów Polski znajduje się w Top 3

zgłoszeń do imprezy w Toruniu. Płotkarz Szymański ma ex aequo najlepszy wynik z zawodników, którzy wystartują w Polsce, a Skrzyszowska, Ligarska i skaczący wzwyż Mateusz Kołodziejcki - drugi. Trzecimi rezultatami w tym sezonie wśród przymierzających się do startu w HMS legitymują się Żodzik i Bukowiecka.

- Mamy w tym roku większe nadzieje, bo mamy zawodników w czołówkach list światowych w poszczególnych konkurencjach.

Wiadomo, że listy nie biegają czy nie skaczą i trzeba się dobrze zaprezentować na imprezie docelowej, ale to, że startujemy przed własną publicznością i dobrze znamy halę w Toruniu da nam pewną przewagę i zdobędziemy więcej niż jeden medal - powiedziała Natalia Bukowiecka, rekordzistka Polski w biegu na 400 m. - Dla mnie medal u siebie byłbym czymś niesamowitym.

21 halowe mistrzostwa świata w Kujawsko-Pomorskiej Arenie Toruń rozpoczną się w piątek, a zakończą w niedzielę. **PAP**

Skład reprezentacji Polski

>>> Kobiety: 60 m - Magdalena Stefanowicz (AZS AWF Katowice), Ewa Swoboda (Podlasie Białystok); 400 m, sztafety 4x400 m - Natalia Bukowiecka (Podlasie Białystok) Justyna Święty-Ersetic (AZS AWF Katowice); 800 m - Julia Jaguścik (AZS AWF Warszawa), Anna Wielgosz (Resovia Rzeszów); 1500 m - Klaudia Kazimierska (Vectra Włocławek); 60 m ppł - Pia Skrzyszowska (AZS

AWF Warszawa); skok wzwyż - Maria Żodzik (Podlasie); skok w dal - Anna Matuszewicz (MKL Toruń); pięciobój - Paulina Ligarska (SKLA Sopot), Adrianna Sulek-Schubert (Brda Bydgoszcz); sztafeta 4x400 m - Weronika Bartnowska, Anna Maria Gryc (obie AZS AWF Warszawa), Anastazja Kuś (AZS UWM Olsztyn), Marika Popowicz-Drapała (Zawisza Bydgoszcz SL), Klaudia Osipiuk (AZS AWF Biata-Podlaska)

>>> Mężczyźni: 60 m - Dominik Kopeć (Agros Zamość), Oliwier Wdowik (Resovia); 800 m - Filip Ostrowski (Radło Kwidzyn), Maciej Wyderka (AZS AWF Katowice); 1500 m - Kamil Herzyk (JUST TEAM Bielsko-Biała); 60 m ppł - Damian Czykier (Podlasie), Jakub Szymański (SKLA); skok wzwyż - Mateusz Kołodziejcki (Zawisza); pchnięcie kulą - Konrad Bukowiecki (AZS UWM Olsztyn); sztafety 4x400 m - Kajetan Duszyński (AZS Łódź), Marcin Karolewski, Mikołaj Pyszka (obaj OŚ AZS Poznań), Mateusz Rzeźniczak (MKS Aleksandrów Łódzki), Wiktor Wróbel (AZS Łódź), Remigiusz Zazula (AZS UMCS Lublin)

POTRAFI SKOCZYĆ NA DACH DWUPIĘTROWEGO DOMU

LEKKA ATLETYKA \\ Jedną z największych gwiazd halowych mistrzostw świata będzie Armand Duplantis, szwedzki tyczkarz, który aż 15 razy, m.in. w Toruniu, bił rekord świata.

8 lutego 2020 roku Armand Duplantis wynikiem 6,17 m podczas mityngu Orlen Copernicus Cup ustanowił pierwszy ze swoich 15 rekordów świata. Teraz wraca do Torunia na halowe mistrzostwa świata.

Gwiazda numer jeden „królowej sportu” nie ukrywa, że wspomnienie chwili sprzed sześciu lat przyprawia o szybsze bicie serca. - To dla mnie wyjątkowe miejsce, ponieważ ustanowiłem swój pierwszy rekord świata. To moment zmieniający życie, bo z dnia na dzień przechodzisz od tego, że nie masz rekordu do jego

posiadania i później utrzymywania, co było jednym z moich największych marzeń z dzieciństwa - zaznaczył „Mondo”, który z historycznych tabel wymazał wtedy wynik Francuza Renauda Lavilleniego, który w 2014 roku w Doniecku skoczył 6,16 m.

Przed tygodniem w szwedzkiej Uppsali Duplantis uzyskał 6,31 m, czyli - obrazowo - skoczył na dach dwupiętrowego domu. Na rozbiegu nikt nie jest tak szybki, jak on, kiedy wybija się w górę sprawia wrażenie, jakby grawitacja go nie dotyczyła. Wygląda elegancko i spr-

wia wrażenie, że nie wkłada wto żadnego wysiłku.

W Toruniu - w ostatnim starcie w zimowej części sezonu - będzie celować w 6,32 m, co tylko może mu pomóc umocnić status legendy. Bo złoty medal jest niemal pewny, gdyż ostatniej porażki doznał siedem lat temu. Jego najgroźniejszym rywalem będzie trenowany przez Marcina Szczepańskiego Grek Emmanouil Karalis, który w tym roku skoczył 6,17, co jest drugim najlepszym rezultatem w historii.

26-letni Duplantis zasugerował, że granica jego możliwości oscyluje wokół

6,40 m, choć wspominał, że „to by zakrawało na szaleństwo”. Do ustanowienia ostatniego rekordu użył sztywniejszej tyczki i wydłużył podejście z 20 do 22 kroków. - Czulem się nieco dziwnie, ale nowa tyczka ma jeszcze większą moc - zauważył.

Według różnych modeli matematycznych teoretyczny limit ludzkich możliwości sięga ok. 6,50 m. Urodzony w USA reprezentant Szwecji przesuwa jednak tę granicę co centymetr, co przynosi mu nie tylko chwałę, ale i pieniądze. Każdy rekord to bowiem nagrody od organizatorów

zawodów i sponsorów - tak samo przed laty robił Serhij Bubka, mistrz olimpijski z Seulu (1988), który rekord świata poprawiał aż... 35 razy (17 razy na stadionie i 18 w hali).

Od zeszłego roku Duplantis, zaręczony z modelką i influencerką Desire Inglander, próbuje swoich sił również w branży muzycznej. Niedawno wydał nową piosenkę „Feelin' Myself”. Jak ocenił, „prawdopodobnie nie jest to najlepsza piosenka do słuchania podczas skoków”, ale jemu się podoba.

Duplantis jest jedną z niewielu supergwiazd

lekkiej atletyki, których sława wykracza poza sport. Oprócz niego, do tego grona można zaliczyć np. mistrza olimpijskiego w biegu na 100 m Noah Lyles z USA, ukraińską skoczkinię wzwyż Jarosława Mahuczich czy biegające na 400 m Amerykankę Sydney McLaughlin-Levrone i Holenderkę Femke Bol.

W Toruniu, poza Szwedem, z tej grupy wystąpi tylko Mahuczich, co sprawia, że zawody jeszcze bardziej mogą być „teatrem jednego aktora”.

Konkurs skoku o tyczce mężczyzn zaplanowano na sobotni wieczór. **PAP**

PIŁKĘ POŁĄCZYLI Z... MOTOCYKLAMI

Przez lata największymi pasjami mężczyzn były piłka nożna i motoryzacja. W latach 20. XX wieku ktoś wpadł na pomysł, by je połączyć - tak narodziła się piłka motocyklowa, która jako odrębna dyscyplina długo torowała sobie drogę w świecie sportu.

O piłce motocyklowej pisano w polskiej prasie już w latach 20. Duże zdjęcie meczu zamieszczono na pierwszej stronie tygodnika „Samochód” (6 października 1929 r.). Pierwszy oficjalny mecz rozegrany został u nas jednak dopiero wiosną 1939 r. „Szeroka inicjatywa zawsze odważnego i przedsiębiorczego prezesa Klubu Motocyklowego Z.S. Gdynia pana Dąbrowskiego (seniora) pozwoliła licznym widzom ocenić walory piłki motocyklowej. Należy żywić nadzieję, że inne kluby za przykładem Gdynian zainteresują się tą nową dyscypliną” - pisał w czerwcu 1939 r. magazyn „Motocykl i Cyclecar”.

W czasie II wojny światowej okupant zakazał Polakom wszelkich rywalizacji sportowych. Powrót do piłki motocyklowej nastąpił w latach 50. - produkowa-

no u nas małe motocykle z silnikami 125 centymetrów sześciennych, które idealnie nadawały się do tych rozgrywek.

Na fotografii, wykonanej 10 października 1963 r. w Warszawie przez Bolesława Miedzę, widać mecz piłki motocyklowej zorganizowany w ramach inauguracyjnej pracy sekcji motorowej Ligi Obrony Kraju przy stołecznym technikum samochodowym. Zawodnikami w tej rozgrywce byli uczniowie, a motocykle widoczne w tym starciu to krajowe WFM (zawodnik w białej bluzie) i SHL, jego przeciwnik.

Mimo sprzyjających warunków piłka motocyklowa wzbudzała jednak niewielkie zainteresowanie, zarówno wśród motocyklistów, jak i miłośników piłki nożnej.

W 1964 r. we Francji odbył się pierwszy turniej

Fot. PAP/Bolesław Miedza

1963 rok - uczniowie warszawskiego technikum samochodowego rozgrywają mecz piłki motocyklowej

o Puchar Europy, a od 1975 r. zawody otrzymały status mistrzostw Europy. Obecnie w rozgrywkach ME piłki motocyklowej przodują

zespoły z Rosji, Holandii, Niemiec, Francji, Białorusi i Ukrainy. W lipcu 2025 r. rozegrano w Holandii mistrzostwa w kategoriach

seniorów i juniorów. W obu grupach mistrzami zostali Niemcy, wicemistrzami Francuzi, a trzecie miejsce zajęli Litwini. W 2026 r.

mistrzostwa odbędą się na Litwie. Poza meczami w ramach mistrzostw Europy rozgrywanych jest wiele meczów i turniejów amatorskich.

Zasady piłki motocyklowej są zbliżone do klasycznego futbolu. W każdej drużynie jest pięciu zawodników - czterech w polu na motocyklach i bramkarz, który porusza się na nogach.

Boisko ma wymiary 85-110 m x 45-75 m, a bramki 7,32 x 2,44 m. Piłka ma średnicę 120 cm i waży ok. 1 kg. Motocykle zawodników to specjalnie przygotowane maszyny z silnikami o pojemności do 250 centymetrów sześciennych. Waga pojazdów musi się mieścić w granicach 70-120 kg. Dopuszczone są motocykle elektryczne. Mecz trwa 80 minut, podzielony jest na cztery kwarty.

TOMASZ SZCZERBICKI (PAP)

O PIŁCE

LIGA MISTRZÓW\\ Barcelona pokonała przed własną publicznością Newcastle 7:2 w rewanżowym meczu 1/8 finału LM i awansowała do kolejnej rundy (w ubiegłym tygodniu w Anglii był remis 1:1). Dwie bramki uzyskał Robert Lewandowski, stając się najstarszym zawodnikiem, któremu się to udało w tych rozgrywkach (w sierpniu skończy 38 lat). Polak wpisał się na listę strzelców w 56. i 61. minucie, a pięć minut później szedł z boiska. Były to jego bramki numer 108 i 109 w tych rozgrywkach. Ostatnio dwa razy w jednym meczu LM trafił 9 kwietnia ubiegłego roku przeciwko Borussia Dortmund (4:0). Lewandowski zapisał się w historii Ligi Mistrzów, bo Newcastle United jest 41. zespołem, któremu strzelił gola w tych rozgrywkach. Polak ustanowił nowy rekord i wyprzedził Lionela Messie-

go. Słynny Argentyńczyk w Lidze Mistrzów pokonał bramkarzy 40 klubów. Zajęto mu to 19 sezonów i 158 meczów. Lewandowski przebił ten wynik w 142. występie i 15. sezonie w LM.

„Barcelona zadaje cios w Europie” - napisał kataloński dziennik „Mundo Deportivo”. „Podopieczni Hansiego Flicka rozegrali oszałamiającą drugą połowę” - dodała gazeta „AS”. „Gdy rozgrywki wkraczają w decydującą fazę, Polak reaguje tak, jak robił to przez całą swoją karierę: strzelając gole” - podkreślił kataloński „Sport”. Dwie bramki w śróde „umacniają jego pozycję wśród gigantów tych rozgrywek” - dodała gazeta.

W 82. minucie na boisku pojawił się również Wojciech Szczęsny, zmieniając kontuzjowanego Joana Garcíę. Jak donosi dziennik „AS”, podstawowy bramkarz „Blaugrany” może pauzować

Fot. PAP/EPA

Robert Lewandowski przebił osiągnięcie Leo Messiego!

od dwóch do trzech tygodni, co oznacza, że Szczęsny znów najprawdopodobniej zagości między słupkami drużyny ze stolicy Katalonii.

• Wyniki rewanżowych meczów 1/8 finału LM:

Barcelona - Newcastle United 7:2 (3:2); pierwszy mecz - 1:1; Bayern Monachium - Atalanta Bergamo 4:1 (1:0); 6:1; Liverpool - Galatasaray Stambuł 4:0 (1:0); 0:1; Tottenham Hotspur

- Atletico Madryt 3:2 (1:0); 2:5; Sporting Lizbona - Bodo/Glimt 5:0 po dogr. (3:0, 1:0); pierwszy mecz 0:3; Arsenal Londyn - Bayer Leverkusen 2:0 (1:0); 1:1; Chelsea Londyn - Paris Saint-Germain 0:3 (0:2); 2:5; Manchester City - Real Madryt 1:2 (1:1); 0:3.

• Ćwierćfinały (7-8 i 14-15 kwietnia):

Paris Saint-Germain - Liverpool, Real Madryt - Bayern Monachium,

Barcelona - Atletico Madryt, Sporting Lizbona - Arsenal Londyn.

IV LIGA\\ Po rundzie jesiennej Concordia miała pięć punktów przewagi nad Stomilem, więc wydawało się, że elblążanie łatwo z fotela lidera nie dadzą się zrzucić, tymczasem w pierwszej wiosennej kolejce musieli pauzować, a Olsztynianie skleпали 6:0 beniaminka ze Stawigudy, natomiast w drugiej Concordia przegrała 0:3 z Dumą Warmii, w efekcie doszło do zmiany lidera! Tabela jednak trochę przekłamuje, ponieważ Elblążanie rozegrali jeden mecz mniej. W sobotę niedawny lider znowu łatwo mieć nie będzie, bo w Ostródzie zagra z Sokółem, nad którym ma tylko punkt przewagi.

• **18. kolejka, sobota:** Mazur Etłk - PISA Barczewo (14), Polonia Lidzbark Warmiński

- Drwęca Nowe Miasto Lubawskie (14), Granica Kętrzyn - GKS Stawiguda (15), Sokół Ostróda - Concordia Elbląg (12), Stomil Olsztyn - DKS Dobre Miasto (14), Rominta Gołdap - Mamry Giżycko (16), Tęcza Biskupiec - Start Nidzica (16), Mrągowia Mrągowo - Olimpia II Elbląg (14).

DRYH, PAP

PO 17 KOLEJKACH

1. Stomil	37	51:16
2. Concordia*	36	48:18
3. Sokół	35	43:20
4. Mamry	35	55:22
5. Polonia*	33	38:20
6. Start	31	51:33
7. Dobre Miasto	26	32:32
8. Tęcza	24	36:18
9. Granica	23	32:40
10. Rominta*	21	32:30
11. Drwęca	20	23:57
12. Mazur	19	28:41
13. PISA*	15	19:32
14. Mrągowia	11	28:41
15. Olimpia II	9	14:50
16. Stawiguda	4	17:77

* mecz zaległy

SPORT.wm.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 20-22.03.2026

RÓWNANIE Z WIELOMA NIEWIADOMYMI

SIATKÓWKA\\ Wydaje się, że nie tak dawno zaczął się sezon, a tu przed nami ostatnia kolejka sezonu zasadniczego PlusLigi. Indykpol AZS walczy z Resovią o czwarte miejsce, a w roli rozjemcy wystąpi Jastrzębie, które właśnie straciło sponsora.

W czwartkowy wieczór Resovia rozegrała zaległy mecz z Jastrzębiem (zakończył się po oddaniu gazety do druku). Jeśli Rzeszowianie zwyciężyli lub przegrali 2:3, to awansowali na czwarte miejsce, wyprzedzając Indykpol AZS. W wypadku porażki w tie-breaku Resovia miałyby tyle samo punktów co Olsztynianie (46), ale za to lepszy stosunek setów wygranych do przegranych.

Jeśli ekipa z Rzeszowa wczoraj zwyciężyła, to sprawa czwartego miejsca praktycznie została rozstrzygnięta, bo trudno sobie wyobrazić, że w ostatniej kolejce we własnej hali nie poradzi sobie ze Ślepskiem. Jeśli jednak przegrała, wówczas po pierwsze - Jastrzębie zapewniło sobie grę w play-offach, a po drugie - Olsztynianie ogrywając w niedzielę Jastrzębski Węgiel wciąż będą mieli szansę na zakończenie fazy zasadniczej na czwartym miejscu, co jest o tyle istotne, że w play-offach, w których walczy się do dwóch zwycięstw, decydujący trzeci mecz (jeśli będzie potrzebny) zostanie rozegrany w Olsztynie.

Jak widać, w chwili pisania tego tekstu prognozowanie końcowego układu tabeli przypomina równanie z wieloma niewiadomymi. Wiadomo tylko, że walkę o ósme miejsce stoczą Jastrzębie, ZAKSA i Trefl.

Jeżeli w ostatniej kolejce ZAKSA nie zapunktuje w meczu z Wartą, a my zdobędziemy trzy punkty w pojedynku z Barkomem, wtedy zagramy w play-offach, bo przy równej liczbie punktów będziemy mieli więcej zwycięstw niż

Fazę zasadniczą PlusLigi olsztyńscy siatkarze zakończą na czwartym lub piątym miejscu

ekipa z Kędzierzyna-Koźła - wyjaśnia Mariusz Sordyl, trener Trefla. W tej chwili ZAKSA ma na koncie 12, a Gdańszczanie 13 zwycięstw.

Jeśli natomiast dwa ostatnie mecze na czysto przegra Jastrzębie, a ZAKSA coś urwie Warcie, wówczas będzie się liczył bilans setów naszych i Jastrzębia, bo będziemy mieli tyle samo zwycięstw - dodaje Sordyl, były zawodnik i trener AZS Olsztyn.

W przypadku zwycięstwa nad Barkomem 3:0 bilans setów Trefla wyniesie 1,057, natomiast wygrana 3:1 oznacza zmniejszenie bilansu do 1,0377.

Czyli w pierwszym przypadku Jastrzębie będzie wyżej w tabeli tylko wtedy, gdy zapunktuje z Resovią lub Indykpołem AZS, bo jeśli przegra oba mecze po 0:3, wtedy jego bilans setów wyniesie 1 (49:49), jeśli wygra jednego seta, bilans wzrośnie do 1,02, a dwa wygrane sety oznaczają współczynnik 1,04.

Może się też zdarzyć, że Jastrzębie, ZAKSA i Trefl zakończą pierwszy etap sezonu z 39 punktami - wtedy z ósemki wypadnie ZAKSA, bo będzie miała najmniej zwycięstw.

Wielką niewiadomą będzie postawa siatkarzy z Jastrzębia-Zdroju, bowiem

w środę okazało się, że klub stracił strategicznego sponsora, czyli przeżywającą olbrzymie kłopoty finansowe Jastrzębską Spółkę Węglową. - Mamy umowę obowiązującą do końca tego sezonu i zapowiedź, że spółka nie podejmie się finansowania w kolejnym. Co to oznacza dla klubu? Na dziś nie jestem w stanie odpowiedzieć. Są różne warianty, gorsze i lepsze - wyjaśnił prezes Adam Gorol. - Na pewno przed nami ciężkie chwile, bo zastąpienie takiego partnera w krótkim czasie jest nie tyle trudne, ile niemożliwe.

Wariant optymistyczny to nowy sponsor i Jastrzębie

nadal w PlusLidze, wariant pesymistyczny to pusta kasa i wycofanie zespołu z plusligowych rozgrywek, co ucieszyłoby Częstochowę, która - wykorzystując nieszczęście rywala - pewnie uniknęłoby degradacji do I ligi.

* Mecz zaległy: Barkom Każany Lwów - PGE GiEK Skra Bełchatów 0:3 (13:25, 19:25, 21:25); mecz Asseco Resovia Rzeszów - JSW Jastrzębski Węgiel zakończył się po oddaniu gazety do druku. **ARTUR DRYHYNICZ**

14. KOLEJKA

>>> **Sobota:** Aluron CMC Warta Zawiercie - ZAKSA Kędzierzyna-Koźle (14.45), InPost ChKS Chełm - PGE

Projekt Warszawa (17.30), Bogdanka LUK Lublin - Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa (20)

>>> **Niedziela:** JSW Jastrzębski Węgiel - Indykpol AZS Olsztyn (14.45), Asseco Resovia Rzeszów - Ślepsk Małow Suwałki (17.30), PGE GiEK Skra Bełchatów - Cuprum Stilon Gorzów (20)

>>> **Poniedziałek:** Barkom Każany Lwów - Energa Trefl Gdańsk (17.30)

PLUSLIGA

1. Warta	59	65:25
2. Projekt	51	57:33
3. LUK	50	61:40
4. Indykpol AZS	46	59:45
5. Resovia*	45	55:36
6. Skra	41	49:45
7. Jastrzębski*	39	49:43
8. ZAKSA	39	57:54

9. Trefl	36	52:52
10. Ślepsk	28	41:60
11. Barkom	24	39:63
12. Stilon	24	38:60
13. InPost	23	32:62

14. Politechnika	17	32:68
------------------	----	-------

* mecz zaległy do rozegrania

PLAY-OFFY

>>> W drugiej rundzie sezonu zagra osiem najlepszych zespołów zgodnie z zasadą pierwszy z ósmym, drugi z siódmym, trzeci z szóstym i czwarty z piątym. Gra się do dwóch zwycięstw. Gospodarzami pierwszych meczów będą zespoły, które po fazie zasadniczej zajęły wyższe miejsce w tabeli.

>>> Cztery kluby awansują do półfinału, w którym zwycięzca pary 1-8 zagra z wygranym pary 4-5, a 2-7 z 3-6. Do finału awansują kluby, które odniosą dwa zwycięstwa. Tu także gospodarzami pierwszych spotkań będą zespoły wyżej sklasyfikowane w tabeli.

>>> Rywalizacja o trzecie i pierwsze miejsce będzie się toczyć do trzech zwycięstw.